

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Analýza svěřených a sdílených daní v konkrétním územním rozpočtu

The analysis of entrusted and shared taxes in specific local budget

Soňa Trojanová

Plzeň 2011

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Soňa TROJANOVÁ**
Osobní číslo: **K09B0091K**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Podniková ekonomika a management**
Název tématu: **Analýza svěřených a sdílených daní v konkrétním územním rozpočtu**
Zadávací katedra: **Katedra financí a účetnictví**

Zásady pro vypracování:

1. Charakterizujte obec a její postavení v rámci veřejného sektoru.
2. Rozeberte příjmy a výdaje konkrétní obce.
3. Analyzujte daňové příjmy konkrétní obce ve vybraných letech.
4. Zhodnoťte řešenou problematiku.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: **40 - 60 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- **ČEBIŠOVÁ, T. a kol.** *Obec - postavení, správa a činnost*. Praha: ISV nakladatelství, 1996. ISBN 80-85866-19-6
- **PEKOVÁ, J.** *Veřejné finance - úvod do problematiky*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-358-4
- **PROVAZNÍKOVÁ, R.** *Financování měst, obcí a regionů - teorie a praxe*. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2789-9
- **ŠIROKÝ, J. a kol.** *Daňové teorie s praktickou aplikací*. Praha: Beckovy ekonomické učebnice, 2008. ISBN 978-80-7400-005-8
- **VANČUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L.** *Daňový systém 2010*. Praha: VOX, 2010. ISBN 978-80-86324-86-9

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Pavlína Hejduková

Katedra financí a účetnictví

Datum zadání bakalářské práce: **31. srpna 2011**

Termín odevzdání bakalářské práce: **2. prosince 2011**

Doc. Dr. Ing. Miroslav Plevný
děkan

Prof. Ing. Lilia Dvořáková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 31. srpna 2011

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Analýza svěřených a sdílených daní v konkrétním územním rozpočtu“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v přiložené bibliografii.

V Plzni dne 25. listopadu 2011

.....
podpis autora

Poděkování

Děkuji vedoucí práce Ing. Pavlíně Hejdukové za její odborné vedení a cenné připomínky, které mi pomohly při vypracování celé práce.

Poděkování patří také Ing. Romaně Krameriusové, vedoucí ekonomického odboru v Lounech, která mi s ochotou poskytovala potřebné informace a materiály, bez kterých by tato práce nemohla vzniknout.

OBSAH

ÚVOD	7
1 OBEC A JEJÍ POSTAVENÍ V RÁMCI VEŘEJNÉHO SEKTORU	9
1.1 VEŘEJNÝ SEKTOR	9
1.1.1 Veřejné statky a jejich zabezpečování	10
1.1.2 Veřejná správa	11
1.2 ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA.....	12
1.2.1 Veřejný rozpočet.....	13
1.2.2 Rozpočtové zásady, rozpočtový proces	13
1.2.3 Rozpočet územní samosprávy.....	14
1.3 OBEC JAKO SOUČÁST VEŘEJNÉ SPRÁVY.....	14
1.3.1 Charakteristika obce.....	15
1.3.2 Působnosti obce.....	15
1.3.3 Orgány obce.....	16
1.3.4 Hospodaření obce	17
1.3.5 Veřejná kontrola	20
2 DANĚ V ČR A VEŘEJNÉ ROZPOČTY	21
2.1 DAŇOVÝ SYSTÉM	21
2.1.1 Daň a její konstrukce.....	21
2.1.2 Daňová soustava a správa daní.....	22
2.2 ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ	24
3 PŘÍJMY A VÝDAJE MĚSTA LOUNY	28
3.1 MĚSTO LOUNY.....	28
3.1.1 Historie a současnost Loun.....	28
3.2 ROZPOČET MĚSTA.....	30
3.3 PŘÍJMY MĚSTA.....	31
3.3.1 Daňové příjmy	31
3.3.2 Nedaňové příjmy	32
3.3.3 Kapitálové příjmy	33
3.3.4 Dotace a transfery.....	33
3.4 VÝDAJE MĚSTA	34
3.4.1 Běžné výdaje	34
3.4.2 Kapitálové výdaje.....	38

3.5	STRUČNÝ ROZBOR PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ.....	40
4	DAŇOVÉ PŘÍJMY MĚSTA LOUNY VE VYBRANÝCH LETECH.....	43
4.1	ANALÝZA SVĚŘENÝCH DANÍ.....	43
4.1.1	Zhodnocení problematiky příjmů ze svěřených daní.....	45
4.2	ANALÝZA SDÍLENÝCH DANÍ	47
4.2.1	Zhodnocení problematiky příjmů ze sdílených daní.....	50
4.3	CELKOVÉ ZHODNOCENÍ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ MĚSTA LOUNY ZA SLEDOVANÉ OBDOBÍ.....	53
5	ZÁVĚR	58
6	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	60
7	SEZNAM ZKRATEK	61
8	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	62
9	SEZNAM PŘÍLOH	65

ÚVOD

Rozpočty územních samosprávních celků tvoří nejpočetnější skupinu veřejných rozpočtů. K tomu, aby se mohly tyto územní celky rozvíjet a naplňovat svůj primární úkol, tj. zabezpečování veřejných statků k uspokojování potřeb svých občanů, musí mít dostačující objem finančních prostředků.

Témata financování rozpočtů obcí jsou neustále v popředí zájmu ať již v souvislosti s reformou veřejné správy, se vstupem naší země do Evropské unie a v neposlední řadě i v souvislosti s reformou veřejných financí. V současnosti obce naplňují příjmovou stránku rozpočtu výnosy z vlastní činnosti, příjmy z dotací a transferů ale, především příjmy daňovými, které se na celkových výnosech obce podílí velmi významným procentem. Klíčovou roli v přerozdělování daní hraje nastavení daňové legislativy, zejména pak zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, v platném znění.

Téma mé bakalářské práce „Analýza svěřených a sdílených daní v konkrétním územním rozpočtu“ mne zaujalo především kvůli možnosti nahlédnout na jednotlivé daňové příjmy a jejich plnění komplexněji, z pohledu nejen samotného územního celku, ale i v souvislosti s legislativou a celkovým hospodářským a ekonomickým vývojem jak země, tak i obce samotné. Základním cílem mé práce je provedení analýzy příjmů svěřených a sdílených daní plynoucích do rozpočtu konkrétní obce v určitém časovém intervalu a zhodnocení jednotlivých faktorů, které měly podstatný vliv na změny v daňových příjmech obce. Analýza je prováděna ve městě Louny, jež leží v Ústeckém kraji. Bakalářská práce je rozdělena do čtyř základních kapitol, které jsou v následujícím textu stručně přiblíženy.

Jelikož samotná samospráva je součástí soukolí rozsáhlého systému nazývaného veřejný sektor, tak je první kapitola věnována charakteristice jednotlivých součástí veřejného sektoru, je definována veřejná správa a rozpočtová soustava naší republiky. Následuje popis obce jako takové, její význam a funkce, její poslání v rámci veřejné správy a ostatní atributy obce včetně funkce, kterou plní obec v oblasti ekonomiky a hospodaření. Oblast hospodaření a především daňové příjmy jsou stěžejním tématem mé práce a celou práci prolínají.

Ve druhé kapitole je představen současný daňový systém. Vysvětleny jsou základní pojmy jako je daň, daňová soustava, klasifikace daní a správa daní. Kapitola se též

věnuje rozpočtovému určení daní, které svými stanovenými parametry pro přerozdělování daní obcím značně ovlivňuje příjmovou stránku obecních rozpočtů.

Třetí kapitola je věnována bližšímu seznámení s městem Louny, jeho minulostí, současností a rozpočtem. V této kapitole je také podrobněji rozebrána struktura příjmů, které obec inkasuje a následně je prostřednictvím výdajů vynakládá k uspokojování potřeb svých obyvatel. V závěru jsou graficky znázorněny zvláště příjmy a výdaje města za období mezi rokem 2008 a rokem 2010 a rozebrány a zhodnoceny určité výkyvy a disproporce, k nimž ve sledovaném období došlo. Potřebná data, která jsou v práci použita, mi byla poskytnuta ekonomickým oddělením města Louny nebo jsou získána z veřejně dostupných zdrojů.

Čtvrtá kapitola obsahuje nejdůležitější část mé práce. Rozebírány jsou zde jednotlivé příjmy ze svěřených a sdílených daní tak, jak je určuje zákon o rozpočtovém určení daní. Daňové příjmy jsou analyzovány za pětileté období od roku 2006 do roku 2010. Pro přehlednost jsou zpracovány vývojové tabulky i grafy. V samotném hodnocení těchto příjmů je věnována pozornost faktorům, které ovlivnily výši výnosů. Těmito faktory jsou například změny a novelizace zákonů, strategie a rozvoj města a v neposlední řadě i hospodářská situace v regionu a v celé České republice (ČR).

Závěr práce se nese v duchu shrnutí poznatků, které vyplynuly v průběhu psaní práce.

1 OBEC A JEJÍ POSTAVENÍ V RÁMCI VEŘEJNÉHO SEKTORU

1.1 Veřejný sektor

Pojem „veřejný sektor“ je úzce spjat se státním zřízením, jelikož neexistence jakékoliv formy státu by vylučovala i státní správu, státní moc a ostatní atributy spojené se vznikem, vývojem a fungováním státu.

Důsledky tržního selhání daly podnět ke vzniku a existenci veřejného sektoru, jenž tvoří významnou část národního hospodářství každého státu a spolu se soukromým sektorem představuje vzájemný symbiotický celek, který se oboustranně doplňuje a podmiňuje. Selže-li sektor soukromý, má to za následek rozvoj sektoru veřejného, který v tento moment nastupuje a zabezpečuje ty statky, u nichž dochází k tržnímu selhání. Vzájemné fungování a rozvoj obou těchto sektorů jsou znakem rozvinuté tržní ekonomiky smíšeného typu. Některé odborné prameny definují veřejný sektor takto:

- „Veřejný sektor je část národního hospodářství, která zahrnuje aktivity, jež jsou vyvolány nedostatky tržního systému“ [11, s. 19].
- Veřejný sektor je část národního hospodářství, která zabezpečuje statky pro obyvatelstvo na neziskovém principu, je financována z finančních prostředků ze soustavy veřejných rozpočtů, je řízena veřejnou správou, jak státní, tak i územní samosprávou, kde o produkci veřejných statků je rozhodováno veřejnou volbou a která je kontrolována jak ze strany veřejnosti, tak i příslušnými kontrolními orgány [13].

Posláním a cílem veřejného sektoru je:

- zajišťování veřejných statků občanům, předcházení důsledků tržního selhání, náprava a odstranění některých dalších důsledků tržního selhání (negativní externality), vytváření podmínek pro fungování soukromého sektoru a zajištění efektivní alokace finančních prostředků rozpočtů [12].

Členění veřejného sektoru:

- **Resortní**, kde atributem členění jsou specifika činností určité části veřejného sektoru – například resort školství, kultury, životního prostředí, dopravy, apod.
- **Institucionální**, tj. podle neziskových organizací, které zabezpečují určité činnosti veřejného sektoru – například organizační složky, příspěvkové

organizace, veřejnoprávní instituce, obecně prospěšné společnosti či státní podniky.

1.1.1 Veřejné statky a jejich zabezpečování

Veřejnými statky rozumíme předměty či služby sloužící k uspokojování lidských potřeb a ku prospěchu celé společnosti. Je to komodita, ze které mají mít všichni lidé stejný prospěch. Veřejné statky jsou zabezpečovány zejména veřejným sektorem a je pro ně typická **zásada nevylučitelnosti**, tj. že nikdo nemůže být ze spotřeby vyloučen, a **zásada nedělitelnosti**, která znamená, že spotřeba statku jedním spotřebitelem nebrání spotřebě téhož statku jiným spotřebitelům. Veřejné statky jsou v tomto smyslu určitým druhem pozitivní externality. Veřejné statky můžeme rozdělit na:

- **čisté veřejné statky**

jejich spotřebu nelze rozdělit na jednotky, ve svém souhrnu jsou spotřebovatelné všemi spotřebiteli (obrana, veřejné osvětlení). Jejich spotřeba je automatická.

- **smíšené veřejné statky**

jsou dělitelné co do množství, a lze tak určit podíl jednotlivce na spotřebě i stanovit uživatelský poplatek za spotřebu určité jednotky statku (např. školství, dálniční poplatky za průjezd, veřejná hromadná doprava apod.) [12].

Veřejné statky třídíme podle různých klasifikačních hledisek. Podrobnější klasifikaci uvádím v samostatné příloze A.

Zabezpečování a zajišťování veřejných statků obyvatelstvu

Stát v některých případech přenáší odpovědnost za zajištění a zabezpečení určitých veřejných statků na územní samosprávu – v tomto případě hovoříme o decentralizaci zabezpečování veřejných statků. Funguje tedy prostřednictvím územní samosprávy a příspěvkových organizací obcí, pomocí municipálních podniků, ale i pomocí soukromých firem. Stát na centrální úrovni a samospráva může veřejné statky zabezpečovat pro obyvatelstvo různými způsoby. O konkrétním způsobu zajištění zpravidla rozhoduje volený orgán prostřednictvím veřejné volby. Samotné zabezpečení zajišťuje výkonný orgán – veřejná správa. Při rozhodování o způsobech zajištění určitých druhů veřejných statků a jeho následné efektivní alokaci obyvatelstvu by měly být uplatňovány zejména principy hospodárnosti vynakládaných finančních prostředků z veřejných rozpočtů, účelnosti a užitku občana.

1.1.2 Veřejná správa

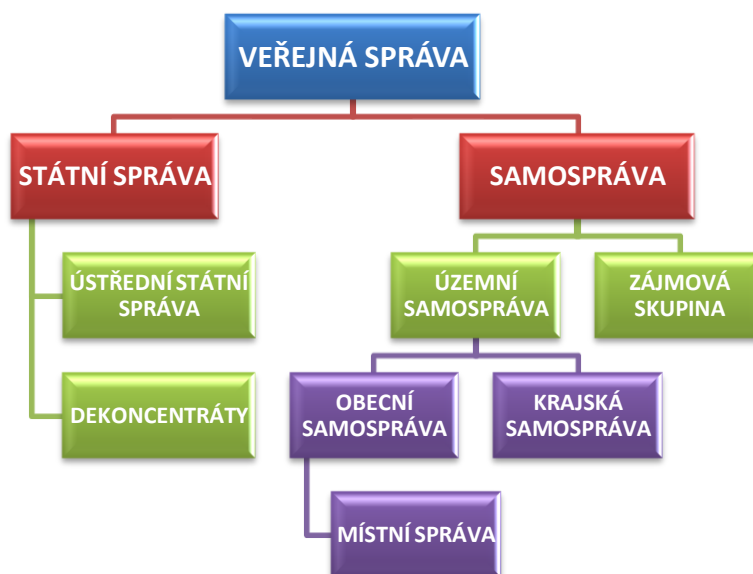
Odborná literatura uvádí několik definicí veřejné správy, jako je například tato:

„Veřejná správa je pojímána jako:

- souhrn záměrných činností a úkolů zabezpečovaných na jednotlivých vládních úrovních ve veřejném zájmu (na úrovni státu a územní samosprávy), zejména zajišťování veřejných služeb, tzn. čistých i smíšených veřejných statků. Předmětem četných diskusí je definování veřejného zájmu.
- souhrn institucí, které tuto činnost vykonávají přímo, či zprostředkovaně. Státní instituce vykonávají veřejnou správu přímo, ostatní odvozeně, například územní samospráva. To je institucionální pojetí“ [12, s. 31].

Veřejnou správu můžeme také definovat jako správu veřejných záležitostí ve veřejném zájmu. Pro přehlednost můžeme strukturu a členění veřejné správy graficky znázornit:

Obrázek č. 1: Schéma veřejné správy

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M., 2008 b, a Provažníková, R., 2009.

Veřejná správa v ČR je tvořena **soustavou orgánů státní správy a samosprávy**. Uplatňován je smíšený model, a to jak na úrovni obecní, tak i krajské. Zde je státní správa i územní samospráva vykonávána v rámci jedné územně administrativní jednotky. Veřejná správa zaznamenala od roku 1989 řadu reformních změn [14].

Státní správa

Státní správa je veřejná správa uskutečňovaná **vládou** a představuje v podstatě realizaci státní moci, protože jejím typickým posláním je výkonná činnost.

Stát jako subjekt vykonává státní správu prostřednictvím státních orgánů, z nichž vrcholným ústavním orgánem je vláda. Orgány státní moci mají svou hierarchii, a rozlišujeme tedy orgány působící na ústřední či místní úrovni, a také hierarchii, dle principů nadřízenosti a podřízenosti. Dalšími důležitými pojmy je pravomoc a působnost. Působností se rozumí nejčastěji věcný okruh činností orgánů veřejné správy, ale i okruh vymezený místem (regionem), kde je správa vykonávána. Státní správa se dělí na orgány se všeobecnou působností a se specializovanou působností.

Institute a orgány v České republice představující státní správu:

- parlament, prezident, vláda, ústřední orgány státní správy (ministerstva a ostatní ústřední orgány, zřizované i rušené na základě zvláštních zákonů) a dekoncentrované správní úřady

Samospráva

Územní samospráva je forma veřejné správy, která je uskutečňována jiným subjektem, než je stát. V České republice v současné době existuje dvoustupňový systém, kde základní územní jednotkou samosprávy je **obec** a druhým vyšším stupněm jsou kraje, neboli **vyšší územní správní celky** [20].

Spolu se státní správou se samospráva podílí na realizaci veřejných záležitostí. Veřejné záležitosti jsou uskutečňovány prostřednictvím volených orgánů, tj. zastupitelstev, případně přímým hlasováním v místních referendech. I v územní samosprávě rozeznáváme působnost samostatnou a přenesenou v rozsahu, který je stanoven zákony [1]. V příloze B je k nahlédnutí schéma územního členění. V příloze C pro zpřehlednění uvádím členění veřejné správy včetně příslušnosti k dané úrovni a přidělených působností.

1.2 Rozpočtová soustava

Rozpočtovou soustavu chápeme jako soustavu veřejných rozpočtů jak státních, tak i municipálních v závislosti na územním a politickém uspořádání státu. Rozpočtová soustava není pouze soustavou finančních fondů, ale je nutné pohlížet na ni také jako na

soustavu institucí, které rozhodují o tvorbě, rozdělování a užití veřejných rozpočtů, resp. financí, a zároveň také v pojetí rozpočtové soustavy jako na souhrn pravidel a vazeb, jimiž se musí řídit instituce hospodařící s veřejnými rozpočty.

1.2.1 Veřejný rozpočet

„Veřejný rozpočet je důležitým nástrojem státu i každé úrovně a článku územní samosprávy pro financování jejich potřeb a úkolů a zejména pak pro zabezpečování různých druhů veřejných statků pro obyvatelstvo, ať už prostřednictvím veřejnoprávních neziskových organizací ve veřejném sektoru, nebo prostřednictvím veřejných zakázek u soukromého sektor“ [12, s. 98].

Veřejný rozpočet plní funkce odvozené od funkcí veřejných rozpočtů:

- **Funkce alokační**

na základě zákonné úpravy je značně decentralizovaná na územní samosprávu. Souvisí především se zajišťováním veřejných statků, které nelze distribuovat prostřednictvím veřejného sektoru (obrana, vnitřní bezpečnost, ochrana životního prostředí apod.).

- **Funkce distribuční**

je ponechána v gesci státního rozpočtu a spočívá v přerozdělování důchodů prostřednictvím daňového systému. Je zajišťována zejména systémem přímých daní a transferových výdajů.

- **Funkce stabilizační**

je využívána ve větší míře na úrovni státního rozpočtu, ale v poslední době i rozpočty územních samospráv, kdy pomocí nástrojů fiskální politiky, tj. rozpočtových výdajů a příjmů, může stát ovlivňovat základní ekonomické cíle [11].

1.2.2 Rozpočtové zásady, rozpočtový proces

Rozpočtové zásady

Rozpočtový proces je úzce spjat s některými rozpočtovými zásadami:

- zásadou každoročního sestavování a schvalování, zásadou reálnosti a pravdivosti rozpočtu, zásadou úplnosti, jednotnosti a průhlednosti rozpočtu, zásadou dlouhodobé vyrovnanosti rozpočtu, zásadou efektivnosti, hospodárnosti a účinnosti a v neposlední řadě také zásadou publicity

Rozpočtová skladba

Rozpočtovou skladbou rozumíme systematické jednotné a přehledné třídění rozpočtových příjmů a výdajů (druhové, odvětvové, odpovědnostní). Slouží jako nástroj k zabezpečení srovnatelnosti a souměřitelnosti jednotlivých položek rozpočtu.

Rozpočtový proces

Představuje sled činností s jednoznačně vymezenými a delegovanými pravomocemi.

Má pět základních etap.

- sestavení návrhu rozpočtu, projednání a schválení rozpočtu v zákonodárném sboru, proces změn rozpočtů, realizace, kontrolní funkce během rozpočtového období a kontrolní funkce po skončení rozpočtového období

Návrhy rozpočtů jsou projednávány a schvalovány volenými orgány příslušné úrovně. Státní rozpočet má podobu zákona a schvaluje jej zákonodárný sbor.

1.2.3 Rozpočet územní samosprávy

Rozpočty obcí a krajů jsou základním stavebním kamenem systému financí územní samosprávy a zároveň důležitým článkem veřejných rozpočtů se stále rostoucím významem vzhledem k funkcím veřejných financí – zejména pak k funkci alokační. Mezi územní rozpočty řadíme:

- rozpočty měst a obcí, rozpočty dobrovolných svazků obcí, rozpočty krajů, rozpočty regionálních rad regionů soudržnosti

Jsou v nich obsaženy příjmy a výdaje, které se týkají jak samotné činnosti samosprávy, tak i činností v rámci přenesené působnosti, ale i finanční vztahy k ostatním rozpočtům (stát, fondy, podnikatelské subjekty, kraje apod.) [29].

Rozpočtový výhled

Rozpočty na dané roční období by měly respektovat i rozpočtový výhled, který je sestavován zejména v souvislosti se střednědobým finančním plánováním rozvoje a investičními záměry územních samospráv, zpravidla na 2 - 5 let.

1.3 Obec jako součást veřejné správy

Vedle státu jsou územní samosprávné celky důležitými subjekty veřejné správy. Obec a její místo ve veřejné správě je stále významnější.

1.3.1 Charakteristika obce

„Obec je základní územním samosprávným společenstvím občanů, tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce“ [27].

Postavení obce, její funkce a úkoly upravuje Ústava ČR a zákon o obcích (obecní zřízení) č.128/2000 Sb. Právo samosprávy je zaručeno územním samosprávným celkům článkem 8 Ústavy ČR.

„Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků jen tehdy, vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem“ [18, s.14].

Zákon o obcích vymezuje **obec jako veřejnoprávní korporaci s vlastním majetkem, která v právních vztazích vystupuje pod svým jménem a na svou zodpovědnost. Má za úkol pečovat o všestranný rozvoj svého území, o potřeby občanů a při tomto plnění chrání veřejný zájem.**

Zákon o obcích klasifikuje obce do pěti základních typů:

- obec, městys, město, statutární město a Hlavní město Praha

Základním „členským“ potencionálem obce jsou občané. Občan starší 18 let věku má právo volit nebo být volen do zastupitelstva obce a hlasovat v místním referendu. Podíl občanů na řízení probíhá buď přímo, například prací v různých komisích, nebo aktivním přístupem na veřejných zasedáních obce, nebo nepřímo, prostřednictvím volených zastupitelů v zastupitelstvu obce.

V rámci území obce může docházet i k jeho změnám, obce se mohou na základě dohody slučovat, připojovat k jiné, zpravidla větší obci. Nová obec může vzniknout též oddělením části obce. Jednotlivé obce mohou vzájemně mezi sebou různě kooperovat. Za tímto účelem mohou proto vytvářet dobrovolné svazky obcí, uzavírat smlouvy o sdružení a vytvářet jiná obecní seskupení.

1.3.2 Působnosti obce

Samostatná působnost obce

Hlavní a rozhodující funkcí samosprávné činnosti obce je samostatná působnost. Do této působnosti spadají záležitosti, které jsou v zájmu obce a jejích občanů. Zájmem obce je zde míněno, že pečuje o rozvoj dopravy a spojů, výchovu a vzdělávání, kulturní rozvoj, ochranu veřejného pořádku a požární ochranu, rozvoj sociální péče,

uspokojování potřeb bydlení a ochrany zdraví. Obec může zřizovat obecní policii, zakládat právnické osoby, vytvářet organizační složky obce a vydávat obecně závazné vyhlášky.

Přenesená působnost

Pojmem přenesená působnost rozumíme výkon státní správy v rozsahu stanoveném zákony, a to buď všemi obcemi – zde hovoříme o základním rozsahu přenesené působnosti, nebo jen některými obcemi – zde se jedná o přenesenou působnost v širším rozsahu (tyto obce vykonávají státní správu i pro obce, které spadají do jejího správního obvodu). Podle míry přenesení státní správy rozlišujeme následující kategorie obcí:

- obec, obec s matričním úřadem, obec se stavebním úřadem, obec s pověřeným obecním úřadem, obec s rozšířenou působností [27].

1.3.3 Orgány obce.

Zastupitelstvo obce

je orgánem, který samostatně spravuje obec a rozhoduje ve věcech náležících do samostatné působnosti obce.

Členové zastupitelstev jsou voleni na základě všeobecného, rovného a přímého volebního práva. Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením, a zastupitel jej vykonává osobně na základě složení slibu. Zastupitel má právo předkládat orgánům obce návrhy na projednání a vznášet dotazy a připomínky. Současně je také povinen zúčastňovat se zastupitelstva a jiných orgánů, do kterých byl zvolen, plnit úkoly uložené těmito orgány a hájit zájmy obce a občanů. Veškerá jednání zastupitelstva jsou veřejná. Podrobnosti jednání zastupitelstva upravuje tzv. jednací řád [9].

Rada obce

Radu tvoří starosta, místostarostové a další členové rady volení z členů zastupitelstva. Rada obce představuje výkonný orgán obce v samostatné působnosti a za její výkon je odpovědná obecnímu zastupitelstvu. Rada je volena pouze v obcích, kde je zastupitelstvo více než patnáctičlenné, jinak tuto funkci v obcích, kde není rada zvolena, plní starosta.

Starosta a místostarostové

Zastupitelstvo volí ze svých členů **starostu**, který zastupuje obec navenek a je odpovědný za výkon své funkce zastupitelstvu. Stejně tak je volen i

místostarosta/místostarostové, který zastupuje starostu po dobu jeho nepřítomnosti. Starostovi je přiznána funkce statutárního orgánu obce, který má stejné pravomoci jako každý jiný člen zastupitelstva.

Obecní úřad

Obecní úřad je orgán obce, který plní úkoly, jež mu byly uloženy v samostatné působnosti zastupitelstvem, a v přenesené působnosti vykonává i státní správu. V čele obecního úřadu stojí starosta, dále pak jej tvoří místostarosta, tajemník a zaměstnanci zařazení do obecního úřadu.

Orgány zastupitelstva a rady

Zastupitelstvo zřizuje jako své iniciativní, kontrolní a poradní orgány výbory. Zákonnou povinností je zřízení **finančního výboru a kontrolního výboru**. Dále je ze zákona za určitých podmínek zřizován **výbor pro národnostní menšiny** a mohou být zřízeny i **osadní výbory**. Rada obce má oprávnění zřizovat **komise**, jejichž činností může být i výkon přenesené působnosti obce [27].

1.3.4 Hospodaření obce a veřejná kontrola

Aby obec plnila své základní cíle, kterými jsou uspokojování potřeb občanů obce, je nutné, aby kromě vymezení správního území s obyvatelstvem disponovala i ekonomickou základnou, jež je tvořena majetkem obce. Jelikož ale obec hospodaří s veřejným majetkem, jsou pro nakládání s ním stanovena určitá omezení a opatření. Hospodaření obce je vymezeno zákonem č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění. Tento zákon upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů ÚSC a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky ÚSC [29].

Obec hospodaří na základě **schváleného rozpočtu**. Veškerý majetek obce včetně finančního, musí být využíván účelně, hospodárně a v souladu se zájmy a úkoly vyplývajícími ze zákonem vymezené působnosti. Obec je účetní jednotkou.

Příjmy obce

Aby mohla obec krýt své finanční výdaje potřebné k plnění své primární úlohy, musí mít zdroj finančních prostředků – příjmy. Ty jsou zastoupeny čtyřmi základními typy, kterými jsou:

- **Příjmy daňové**

tvoří zásadní zdroj financí obce, dosahují zhruba 40% až 50% podílu na veškerých obecních příjmech. Podíly na jednotlivých daních, které případnou obci, jsou stanoveny zákonem o rozpočtovém určení daní.

- **Příjmy nedaňové**

do těchto příjmů počítáme výnosy z pronájmu majetku, místních poplatků (poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek za povolení k vjezdu motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, poplatek za komunální odpad a poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace).

- **Příjmy kapitálové**

do těchto příjmů můžeme zahrnout příjmy z prodeje nemovitého majetku, příjmy z prodeje majetkových podílů, cenných papírů, přijaté splátky půjček, přijaté úvěry – tyto by měly sloužit především ke krytí kapitálových výdajů.

- **Přijaté dotace a transfery**

dotace, ať již investiční nebo neinvestiční, znamenají také velmi významnou část příjmů obce, pro svou nenávratnou povahu. Dotace se poskytují buď na daný účel, nebo jsou to neúčelové dotace, kde si o použití tohoto příjmu rozhodne obec sama.

- **Ostatní příjmy**

Výdaje obce

Struktura a výše výdajů závisí jak na velikosti obce (jejím území), tak i na rozsahu kompetencí obce. Výdaje mohou být plánované – běžné provozní výdaje, nebo neplánované, nahodilé, které se objevily v důsledku nečekaných událostí a dělíme je na:

- **Výdaje běžné**

Výdaje na zabezpečení veřejných statků (veřejné osvětlení, zajištění bezpečnosti a pořádku, veřejné komunikace, zeleň, činnost vlastní samosprávy, výdaje na školství, sociální služby, kulturu apod.)

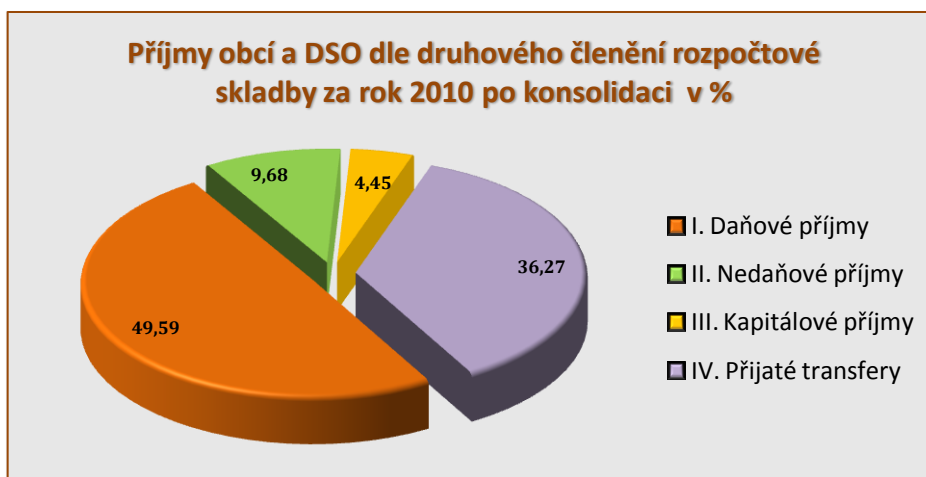
- **Výdaje kapitálové**

Investiční výdaje na pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku (DHM, DNM) a, výdaje na nákup cenných papírů, investiční příspěvky organizačním složkám a příspěvkovým organizacím, splátky úvěrů.

- **Ostatní výdaje**

V níže uvedených dvou grafech jsou znázorněny pro ilustraci příjmy a výdaje obcí a dobrovolných svazků obcí za rok 2010 za Českou republiku v procentuální struktuře podle druhů jednotlivých příjmů a výdajů za rok 2010.

Graf č. 1: Příjmy obcí ČR za rok 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Státní závěrečný účet. [Online] MFČR, 2011

Graf č. 2: Výdaje obcí ČR za rok 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Státní závěrečný účet. [Online] MFČR, 2011

Závěrečný účet obce

Po skončení kalendářního roku se data o ročním hospodaření obce souhrnně zpracují do tzv. závěrečného účtu, který vypovídá o skutečném plnění rozpočtu příjmů a výdajů v členění podle rozpočtové skladby a dalších finančních operacích obce. Závěrečný účet je projednáván a schvalován zastupitelstvem v zákonné lhůtě.

1.3.5 Veřejná kontrola

Veřejná správa podléhá i veřejné kontrole, jak vyplývá z podstaty „veřejnosti“. Rozdělujeme ji na kontrolu občanskou a profesionální.

Občanská kontrola

má oporu v zákoně č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v platném znění, podle kterého si může daný subjekt o informaci požádat.

Profesionální kontrola

je prováděna odbornými kontrolními orgány a to buď na základě zákonné úpravy, nebo na podněty občanů. Kontrolu samostatné působnosti vykonává u všech obcí Ministerstvo vnitra, kontrolu přenesené působnosti obcí vykonává místně příslušný krajský úřad.

„Na úrovni územní samosprávy se kontrola v oblasti hospodaření provádí prostřednictvím institutu přezkoumání hospodaření“ [14, s. 282].

Povinnost **přezkoumání hospodaření obce** ukládá zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků. Výsledkem je zpráva o přezkoumání hospodaření obce a je součástí závěrečného účtu obce.

Veřejnosprávní kontrola též vně obce funguje jako nepřetržitý proces, jehož součástí je vnitřní kontrolní systém, který zahrnuje kontrolu předběžnou, průběžnou a následnou na základě vydané směrnice s určením jednotlivých odpovědností a kompetencí.

2 DANĚ V ČR A VEŘEJNÉ ROZPOČTY

2.1 Daňový systém ČR

V této kapitole je popsán současný daňový systém v České republice, jeho fungování a systém přerozdělování na nižší úrovni, směrem do rozpočtů obcí. Podle významu můžeme daňovou politiku charakterizovat jako praktické využívání daňových nástrojů, k ovlivňování ekonomických a sociálních procesů ve společnosti [19].

2.1.1 Daň a její konstrukce

Daně, samozřejmě v trochu jiné podobě, než jak jsou známy v současnosti, mají stejně dlouhou historii jako stát a vznik peněžního hospodářství. Stát jako takový, vždy musel hradit určité potřeby, například obranu země, válečné výpravy, vodovody, cesty, provoz panovníkova dvora, ale také nutnost vytvořit nějaké rezervy. Proto bylo vymezeno kdo, kdy a v jaké výši bude přispívat do společné pokladny. Již v otrokářské společnosti byly daně vybírány v naturální podobě. Později byly daně vybírány v podobě různých poplatků a odvodů (domény, regály, kontribuce a akcízy, cla). Na přelomu 19. a 20. století již hovoříme o daních, které plynou do školství, ochrany zdraví a sociální politiky. Daňová politika států procházela a nadále prochází průběžně různými reformami. V posledních letech je v této oblasti v ČR uplatňována tendence spolupráce s ostatními zeměmi, např. Evropské unie (EU) v daňové politice – například týkající se omezení daňových úniků, harmonizace daně z přidané hodnoty (DPH) apod. [19].

Pojem „daň“ lze vyjádřit mnoha definicemi. Výstižně ji vyjadřuje např. A. Vančurová, která uvádí: „Daň je povinná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová“ [21, s. 9].

Daně jsou svou povahou určeny k úhradě veřejných statků a společných potřeb společnosti, a proto jsou příjmem veřejného rozpočtu. Daně jsou též nástrojem hospodářské politiky státu a pomáhají veřejným financím plnit pět základních funkcí:

- funkce fiskální (představuje schopnost naplnit veřejný rozpočet)
- funkce alokační (tj. vhodně umístit či investovat vládní výdaje a optimálně je rozdělit mezi veřejnou a soukromou spotřebu)
- funkce redistribuční (slouží jako nástroj ke zmírnění rozdílů v důchodech jednotlivých subjektů)

- funkce stimulační (využívá faktu, že daň pocítují určité subjekty jako újmu, a proto se snaží svou daňovou povinnost omezit. Stimulační funkci lze využít například jako regulátor ke snížení spotřeby alkoholu či cigaret pomocí daňové sazby)
- funkce stabilizační (projevuje se zejména v oblasti makroekonomiky a slouží k zmírnění výkyvů ekonomických cyklů prostřednictvím změn daní a vládních výdajů)

Základní **konstrukční prvky daně** rozhodují o tom, v jaké míře daně dopadnou na jednotlivé subjekty. Těmito prvky jsou:

- daňový subjekt, předmět daně, osvobození od daně, základ daně, zdaňovací období, odpočty od základu daně, sazba daně a slevy na dani [21].

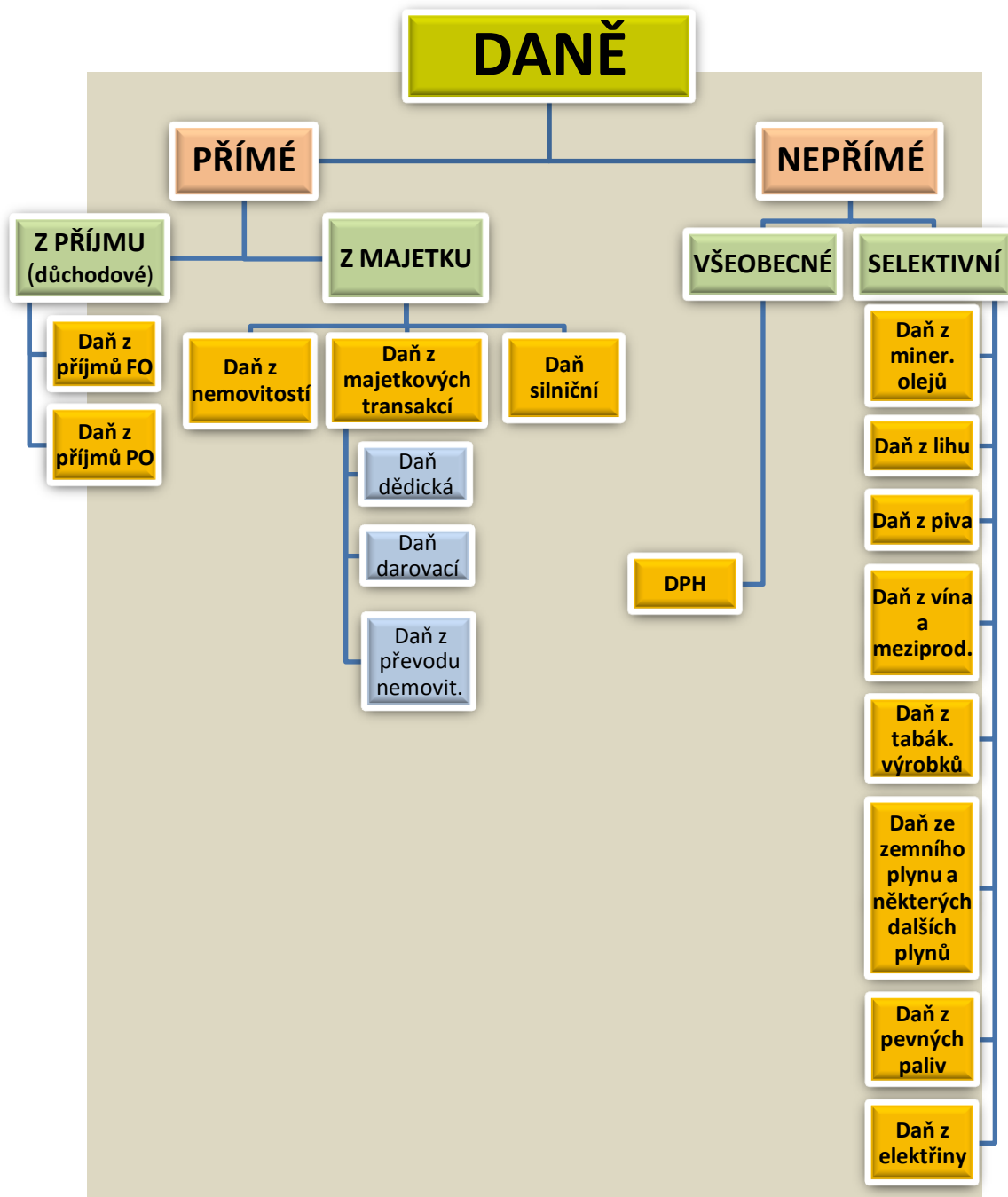
2.1.2 Daňová soustava a správa daní

„Daňová soustava představuje souhrn daní vybíraných v určitém státě v určitém čase. Z právního hlediska jsou to jednotlivé daně upravené v daňových zákonech“ [19, s. 10].

Na uspořádání daňové soustavy má vliv například velikost státu, územní členění státu, způsob výběru daní, přijaté závazky, které plynou ze zapojení se do mezinárodních integračních procesů.

Daně zastupují kvantitativně nejvýznamnější veřejné příjmy, ale tyto nejsou jedinými příjmy. Mezi „daňové odvody“ řadíme též poplatky a místní poplatky plynoucí do veřejných rozpočtů. Z právního hlediska je daní vše, co má v názvu „**daň**“, ale z ekonomického pohledu je daní i například **sociální pojištění, poplatky** (správní poplatky, soudní poplatky, poplatek za užívání dálnic), **místní poplatky** (poplatek ze psů, poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, poplatek za užívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, poplatek z ubytovací kapacity, poplatek za povolení vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst, poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, poplatek za provoz systému shromažďování sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, poplatek za zhodnocení stavebního pozemku s možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace) a **další povinné nenávratné a neekvivalentní platby**. V obrázku č. 2 jsou klasifikovány jednotlivé druhy daní dle platné legislativy.

Obrázek č. 2: Klasifikace daní v České republice

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Široký, 2008

Jednotlivé atributy daní mají legislativní oporu v zákonech vztahující se k příslušné dani.

Podíly jednotlivých druhů daní, které jsou zastoupeny v daňovém výnosu, tvoří tzv. **daňový mix**, jenž se stát od státu různí, podle toho, který druh daně daný stát upřednostňuje nebo který chce naopak potlačit, a samozřejmě se daňový mix vyvíjí i v čase. V poslední době ve vyspělých státech, ale i v ČR zaznamenáváme trend snižování

podílu daní z příjmu (tedy daní přímých) na úkor zvyšování podílu daní ze spotřeby (daní nepřímých). Toto můžeme vidět například u DPH, která má neustále se zvyšující tendence. V České republice jsou zejména v posledních dvou letech zřetelné pokusy některých politických představitelů sblížit sníženou a zvýšenou sazbu DPH na jednu úroveň, přičemž snížená sazba DPH výrazně stoupá.

Správa daní

Aby byly daně vybrány náležitým způsobem, ve správné výši a ve správný čas, je nutné mít stanovena taková závazná pravidla, aby byly daně efektivně vybrány a to i za cenu zákonného vynucení. Do roku 2010 tato pravidla upravoval zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Tento byl s účinností od 1. 1. 2011 nahrazen zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád.

Původní zákon o správě daní a poplatků č. 337/92 Sb., v § 1, odst. 2 definuje správu daní jako: právo činit opatření, která povedou ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění daňových povinností – tj. právo daňový subjekt vyhledat, vyměřit a vybrat daň, vyúčtovat, vymáhat nebo kontrolovat splnění daňových povinností.

Při správě daní se setkáme s pojmy, jako jsou: **účastníci daňového řízení** - tj. správci daně (kterými jsou územní finanční orgány, celní orgány a územní orgány), daňové subjekty (tedy poplatník nebo plátec) a v neposlední řadě i třetí osoby (svědci, soudní znalci, osoby povinné součinností).

„Cílem daňového řízení je vybrat daně tak, aby nebyly zkráceny daňové příjmy“ [21, s. 63].

Správce daně musí zachovávat zákonné postupy a držet se zásad daňového řízení. Samotné daňové řízení má čtyři části: přípravné řízení, vyměřovací řízení, placení daní a vymáhací řízení.

2.2 Rozpočtové určení daní

Daně se stávají součástí příjmů veřejných rozpočtů, a proto stát prostřednictvím zákona určuje, které daně, do kterého rozpočtu a v jaké výši poplynou. Toto rozdělení daní nazýváme rozpočtovým určením daní. Do roku 2001 mělo rozpočtové určení daní (RUD) legislativní oporu v zákoně č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v ČR. Od roku 2001 upravuje RUD **zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení**

daní), v platném znění. V souvislosti s rozpočtovým určením daní rozdělujeme daně na svěřené a sdílené.

Svěřené daně

Tento druh daní, označovaný také jako výlučné, můžeme definovat jako takové, jejichž celý výnos plyne přímo do rozpočtů obcí. Mezi svěřené daně patří:

- daň z nemovitosti
- daň z příjmů právnických osob placené obcemi
- daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (30% celostátního výnosu podle bydliště)

Sdílené daně

Naproti tomu sdílené daně jsou příjmem státního rozpočtu, ale i příjmem rozpočtu územně samosprávných celků v určitém procentuálním vyjádření, které upravuje výše citovaný zákon o rozpočtovém určením daní. Sem patří:

- daň z přidané hodnoty
- daň z příjmů právnických osob (bez daně placené obcemi)
- daň z příjmu fyzických osob vybírané srážkou
- daň z příjmu fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (60% celostátního výnosu)
- daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků
- daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně (Zákon č. 243/2000 Sb.)

O veškeré daňové příjmy se dělí stát, kraje, obce a Státní fond dopravní infrastruktury. Příjmy ze sociálního pojištění plynou státu a příjmy ze zdravotního pojištění plynou 100% do zdravotních pojišťoven. Podíl 0,3% ze základů DPH v členských státech, je odváděn do rozpočtu Evropské unie jako vlastní zdroj z DPH a tvoří tak jednu ze složek příjmu rozpočtu EU.

I daňové určení v závislosti na vývoji ekonomiky státu prochází různými etapami změn. Například v obdobích 1993 – 1995, 1996 – 2000. Poslední rozsáhlá změna proběhla v roce 2001. V současné době je připravena nová změna zákona o rozpočtovém určením daní, která by měla vejít v platnost v nejbližších letech (spekuluje se, že již od roku 2013). Změna zákona je v této době prozatím předmětem mnoha diskusí, ať již z pohledu ekonomického či politického. Tento návrh nového RUD je zmíněn ve čtvrté

kapitole, kde jsou hodnocena data, která vyplynula z analýzy svěřených a sdílených daní města Louny. Navrhované změny, tak jsou do dnešního dne známy, určitě ovlivní budoucí daňové příjmy lounského rozpočtu.

Následující tabulka nám dává přehled o jednotlivých podílech daňových výnosů, které plynou do obecních rozpočtů tak, jak jsou uplatňovány podle současné zákonné úpravy.

Tabulka č. 1: RUD - daňové příjmy rozpočtů obcí v roce 2011

	PODÍL – PŘÍJEM OBCE v %	DRUH DANĚ
a)	100%	Daň z nemovitosti
b)	podíl na 21,4% z celostátního hrubého výnosu	DPH
c)	podíl na 21,4% z celostátního hrubého výnosu	Daň z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně podle zákona o daních z příjmu
d)	podíl na 21,4% z celostátního hrubého výnosu	Daň z příjmů FO vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou výnosů uvedených pod písm. c)
e)	podíl na 21,4% z 60% celostátního hrubého výnosu	Daň z příjmů FO sníženého o výnosy uvedené v písm. c) a d)
f)	podíl na 21,4% z celostátního hrubého výnosu	Daň z příjmu právnických osob s výjimkou výnosů uvedených v písm. h)
g)	30% z výnosu záloh	Daň z příjmů FO, které mají na území obce bydliště ke dni jejich splatnosti, a výnosu daně z příjmu FO, které měly na území obce bydliště k poslednímu dni zdaňovacího období, k němuž se daňová povinnost vztahuje, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby a s výjimkou daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků srážených a odváděných plátcem daně. Bydlištěm se pro účely tohoto zákona rozumí místo trvalého pobytu fyz. osoby.
h)	100%	Daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby.
i)	podíl na 1,5% z celostátního hrubého výnosu	Daň z příjmu FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků, odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně z příjmů, s výjimkou daně z příjmů FO vybírané srážkou podle zvláštní sazby.

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Zákon č. 243/2000 Sb.

Daně, které jsou určeny k rozdělení obcím, se přerozdělují na základě územního principu (např. daň z nemovitosti apod.), ale také jsou jim přiřazovány přechodové koeficienty, které zohledňují složku počtu obyvatel a rozlohu dané obce. V přílohách D

a E jsou uvedena schémata rozpočtového určení daní pro období 2001 - 2007 a 2008 - 2011.

3 PŘÍJMY A VÝDAJE MĚSTA LOUNY

3.1 Město Louny

Pro svou bakalářskou práci jsem se rozhodla analyzovat svěřené a sdílené daně města Louny. Ač nejsem přímo občanem města Louny ani žádné z jejích částí či neblížšího okolí Loun a také nejsem ani pracovníkem lounského městského úřadu, přesto jsem si toto město vybrala. Poměrně často tento region navštěvuji a důvodem je i fakt, že mám k Lounsku pocitově blíže, než třeba k městu Kladnu, které je mým okresním městem. Zvolené téma bakalářské práce mi poskytuje možnost podívat se na Louny i z pohledu ekonomicko-analytického, a nahlédnout tak do struktury a hospodaření města.

Obrázek č. 3: Louny

Zdroj: Fotogalerie z Loun. [Online] Infocentrum Louny, 2011

3.1.1 Historie a současnost Loun

Historie

První dochované zmínky o Lounech se datují do roku 1115, které v té době přináležely k majetku kladrubského kláštera a tvořily vlastně románskou osadu Luna u řeky Ohře. Královským městem se Louny staly někdy kolem 60. let 13. století za vlády Přemysla Otakara II., kdy představovaly významný bod na zemské cestě z Prahy do Německa. Město zaznamenalo významný rozvoj v období lucemburské vlády, který byl podpořen především intenzivní řemeslnou a zemědělskou výrobou. V roce 1517 zachvátil Louny velký požár a město bylo z velké části zničeno. Město bylo přestavěno a došlo

k vybudování nového kostela sv. Mikuláše. V období protihabsburského odboje v letech 1618 – 1620 se staví Louny na stranu vzbouřenců, a v důsledku tohoto je následně obsazuje Albrecht z Valdštejna a ukládá městu vysoké výpalné. Období po třicetileté válce je dobou, kdy Louny ztrácí své významné místo, a mají tak pouze lokální charakter. V polovině 19. století se Louny stávají okresním městem. K hospodářskému rozvoji dochází ve druhé polovině 19. století – vznik cukrovaru, pivovaru, jatek, mlýnů, finančních ústavů. První střední škola, reálka, byla otevřena roku 1896. Louny jsou také důležitým železničním uzlem. Přelom 19. a 20. století je ve znamení rozsáhlé výstavby rodinných domů. V poválečném období po roce 1945 posiluje průmyslová a zpracovatelská výroba (továrny Elektroporcelán, Praga, mlékárna a masokombinát). Lounům se nevyhnula ani sídlištní výstavba v 70. letech 20. století.

Louny jsou rodištěm i několika významných osobností, jako je například Jaroslav Vrchlický, Kamil Hilbert, architekt dostavby katedrály sv. Víta v Praze, Václav Hlavatý, matematik, nebo spisovatel Karel Konrád.

Obrázek č. 4: Chrám sv. Mikuláše, Žatecká brána

Zdroj: Fotogalerie z Loun. [Online] Infocentrum Louny, 2011

Z dosud dochovaných nejvýznamnějších historických památek je dominantou Loun chrám sv. Mikuláše, jehož architektem je Benedikt Rejt. Z dalších památek je to například kostel sv. Petra ze 14. století, kostel Matky Boží z roku 1493, kostel 14 sv. pomocníků z roku 1716. Dále v Lounech můžeme najít církevní kostely, radnici v novorenesančním slohu a několik málo dochovaných staveb a budov z období středověku, gotiky a renesance. Celé městské jádro je obeháno hradebním pásem s baštami [3].

Současnost

Současná „Perla na řece Ohři“, jak město Louny místní nazývají, je i přes svůj historický vývoj moderním městem, které se dále rozvíjí a reaguje na ekonomické, geografické, kulturní a sociální potřeby dnešní doby. Louny leží v povodí řeky Ohře v Ústeckém kraji a představují jakousi pomyslnou jižní bránu do malebné krajiny geologického útvaru České středohoří.

Louny se rozprostírají na katastru o celkové výměře 2 413 ha, mají tři části obce, tj. Louny, část Brloh a část Nečichy. Z hospodářské činnosti tvoří nejvýznamnější podíl živnostníci a obchodní společnosti, dle převažující činnosti je hospodářská činnost soustředěna do obchodu, prodeje, pohostinství, ostatních obchodních služeb, průmyslu, stavebnictví a ostatních veřejných a sociálních služeb. V poslední době i rozvoj průmyslu (průmyslová zóna se zahraničními firmami.) [22].

Z demografických údajů, které uvádí Městský úřad Louny, vyplývá, že k 1. 1. 2011 mělo město 18 445 obyvatel.

Město Louny je městem s rozšířenou působností pro 40 obcí ve správním obvodu. Je zřizovatelem 18 příspěvkových organizací. Mezi obchodní společnosti a zařízení města patří 6 organizací (Městské koupaliště Louny, Městský zimní stadion Louny, Městská sportovní hala Louny, Městská plavecká hala Louny, Městský fotbalový stadion Ladislava Nováka a Pohřební služba města Loun), (Městský úřad Louny, 2011 b). Výkon veřejné správy a samosprávy v Lounech je zajišťován prostřednictvím Městského úřadu v Lounech. Nejvyšší orgán, zastupitelstvo města, má 29 zastupitelů, rada města devět členů, ze zákona je ustaven kontrolní a finanční výbor, zřízeny jsou i 2 osadní výbory, 9 komisí rady města a 6 školských rad [7].

3.2 Rozpočet města

Rozpočet města Louny je sestavován a zveřejňován v základním členění podle jednotlivých kapitol a částí kapitol, detailněji pak podle rozpočtového třídění, tj. na paragrafy a položky. Při sestavování rozpočtu na následující rok je vycházeno ze skutečnosti plnění rozpočtu roku předcházejícího a dosavadního plnění rozpočtu daného roku. Z dostupných údajů městského úřadu ke schváleným rozpočtům během posledních třech let, tj. 2009 – 2011, je patrné, že všechny tři rozpočty byly schváleny jako schodkové s tím, že vzniklý schodek mezi příjmy a výdaji bude kryt zapojením

fondu rezerv a rozvoje nebo pomocí investičního úvěru. Z uvedených dat je patrný klesající trend příjmů města a s tím související i rozpočtované snižování výdajů. Je zde také vidět tendence a snaha města v rámci možností snižovat vzniklé rozpočtové schodky stále ve větší míře.

Tabulka č. 2: Rozpočet města Louny za rok 2009 - 2011

ROK	PŘÍJMY v tis. Kč	VÝDAJE v tis. Kč	SCHODEK v tis. Kč
2009	394 251	453 755	59 504
2010	335 283	346 283	11 000
2011	289 116	292 131	3 015

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Rozpočet. [Online] Městský úřad Louny 2011

3.3 Příjmy města

Pro rozbor jsou vybrány příjmy města za rok 2010, které v souhrnu činily 475 430 tis. Kč.

3.3.1 Daňové příjmy

Příjmy z výnosů daní, ať již sdílených, či svěřených, tvoří po přijatých dotacích a transferech druhou největší část co do objemu finančních prostředků. Jelikož detailně se výnosy ze sdílených a svěřených daní zabývám ve čtvrté kapitole bakalářské práce, zde v této části uvádím pouze základní členění daňových příjmů. Více pozornosti věnuji ostatním daňovým příjmům.

Základními daňovými příjmy jsou:

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků
- daň z příjmů fyzických osob ze samostatně výdělečné činnosti
- daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů
- daň z příjmů právnických osob
- daň z příjmů právnických osob za obce
- daň z přidané hodnoty
- daň z nemovitostí

Mezi tzv. ostatní daňové příjmy, jež plynou do rozpočtu města, jsou zahrnuty dle rozpočtové skladby i **příjmy z místních poplatků**, které jsou stanoveny na základě zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění a schváleny zastupitelstvem obce v podobě obecně závazných vyhlášek. Obec může uložit pouze ty poplatky, které zákon o místních poplatcích taxativně stanoví. Město Louny vybírá následující místní poplatky:

- poplatek ze psů, stanoven obecně závaznou vyhláškou (OZV) č. 6/2010
- poplatek za užívání veřejného prostranství, stanoven OZV č. 7/2010
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, stanoven OZV č. 5/2010

Další část ostatních daňových příjmů tvoří **správní poplatky**. Tyto jsou upraveny zákonem č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, v platném znění. Předmětem zpoplatnění je správní úkon či řízení správního úřadu, které souvisí s výkonem státní správy. Tento poplatek správní úřad vybere a příjem za tyto úkony či činnosti jsou příjmem obecního rozpočtu.

Příjmy města Louny z ostatních daňových poplatků, seřazené podle výše v Kč, v roce 2010, jsou na prvním místě příjmy ze správních poplatků, následují je poplatky za užívání veřejného prostranství, poplatky za provozovaný výherní hrací přístroj a poplatek ze psů.

3.3.2 Nedaňové příjmy

Tento druh výnosů znamená pro lounský městský rozpočet zejména příliv financí z:

- příjmů z poskytování služeb a výrobků, příjmů z prodaného zboží, ostatních příjmů z vlastní činnosti, příjmů z pronájmu pozemků, příjmů z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí, příjmů z úroků, sankčních plateb přijatých od jiných subjektů, ostatních přijatých vratek transferů, přijatých neinvestičních darů, přijatých pojistných náhrad, přijatých nekapitálových příspěvků a náhrad a také splátek půjček jak od podnikatelských nefinančních subjektů, od obecně prospěšných organizací, od druhých obcí tak, i od samotných obyvatel.

Největší položku v této příjmové skupině tvoří sankční platby přijaté od jiných subjektů, a to řádově v hodnotě 5,5 mil. Kč (pokuty uložené městskou policií, přestupkovou komisí, ostatní pokuty, sankční platby uložené jednotlivými odbory apod.), další v pořadí jsou přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady v hodnotě cca 4 mil. Kč (odměna za třídění odpadu od společnosti EKO-KOM, za náklady řízení při vymáhání

pohledávek a náklady řízení na jednotlivých odborech, vrácení nákladů na vyhotovení znaleckých posudků za prodané bytové a nebytové prostory apod.) a následují je zhruba ve stejné výši kolem 3 mil. Kč příjmy z pronájmu pozemků a z pronájmu ostatních nemovitostí a jejich částí.

3.3.3 Kapitálové příjmy

Město má v roce 2010 finanční příjmy:

- z prodeje pozemků, výnosy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí, inkasa z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku a prodeje z nehmotného dlouhodobého majetku.

V této skupině příjmů zaznamenává rozpočet města největší finanční příjem z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí, a to řádově ve výši 49,3 mil. Kč (prodej bytových jednotek a prodej nebytových prostor), a následují pak příjmy z prodeje pozemků (pozemky pod panelovými domy a stavební pozemky v lokalitě „Zahradní město“).

3.3.4 Dotace a transfery

Tato část příjmů tvoří vůbec největší finanční tok do rozpočtu města. Město získává finance jak z všeobecné pokladní správy, státního rozpočtu, tak i z rozpočtů krajů, obcí, regionálních rad či státních fondů. Tvoří je následující druhy transferů a dotací:

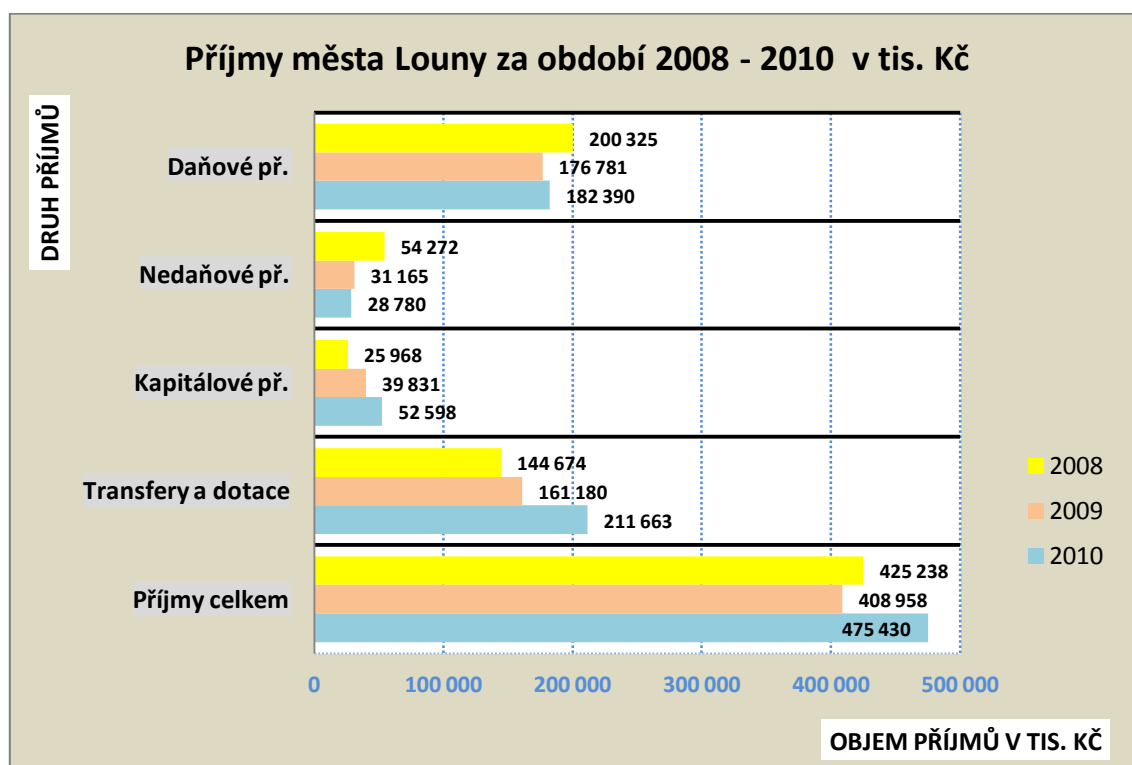
- neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy SR, neinvestiční transfery ze SR v rámci souhrnného dotačního vztahu, ostatní neinvestiční transfery ze SR, neinvestiční přijaté transfery od obcí, krajů, regionálních rad, investiční přijaté transfery ze státních fondů, ostatní investiční transfery ze SR, investiční přijaté transfery od regionálních rad.

Nejvyšší příjem plyne do rozpočtu města prostřednictvím ostatních neinvestičních přijatých transferů ze státního rozpočtu, a to v celkové výši 119,43 mil. Kč (zahrnuje sociální dávky, příspěvek na péči), další pak v pořadí jsou neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu ve výši 37,76 mil. Kč (dotace na výkon státní správy) a následují investiční přijaté transfery od regionálních rad (dotace na knihovnu).

Pro porovnání, jak se mění rozložení podle základního třídění příjmů v procentuálním vyjádření, uvádím níže graf příjmů města Louny za období 2008 – 2010.

Z uvedených dat lze vyčíst, že se městu v roce 2010 daří znatelně zvýšit příjmy oproti letům minulým. Klesající trend daňových a nedaňových příjmů vyrovnává naopak snaha města v získávání příjmů z dotačních titulů a přijatých transferů. Kapitálové příjmy mají prozatím stoupající charakter, a to zejména díky prodejmům pozemků v roce 2008 (projekt výstavby rodinných domků „Ryneček“ a „Zahradní město“) a prodejmům bytových a nebytových prostor v roce 2009 a 2010.

Graf č. 3: Příjmy města Louny v letech 2008 - 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Rozpočet. [Online] Městský úřad Louny, 2011

3.4 Výdaje města

Ve výdajích územních samosprávných celků se odráží jak struktura, tak i velikost poskytovaných veřejných statků a služeb obyvatelstvu konkrétní obce. Stejně tak jako u příjmů, také i u výdajů jsou rozebírány rozpočtové výdaje města Louny za rok 2010, kdy jejich výše činila 450 962 tis. Kč.

3.4.1 Běžné výdaje

Historie, současný vývoj a rozvoj města, geografická poloha, demografické složení obyvatelstva, ale i postavení města v regionu a jeho přenesená rozšířená působnost státní správy jsou faktory ovlivňující náklady a výdaje na zabezpečení veřejných statků.

Jak bylo již na začátku, v podkapitole 2.2 Rozpočet města, uvedeno, jsou příjmy a výdaje kromě paragrafového a položkového třídění rozpočtové skladby zatříděny i do jednotlivých kapitol dle oboru činností, a členění podle kapitol, je zachováno i v rozboru městských výdajů za rok 2010.

- Výdaje na životní prostředí – kapitola 2

V oblasti spadající do územního obvodu Městského úřadu Louny (rozšířená působnost) můžeme nalézt množství chráněných lokalit. Jsou jimi např. Národní přírodní rezervace (NPR) Malý a Velký Štít, NPR Oblík, NPR Raná, dvě národní přírodní památky, množství přírodních rezervací, naučných stezek a významných krajinných prvků. Lounsko je také součástí velkoplošné chráněné krajinné oblasti (CHKO) České středohoří a Přírodního parku Džbán. Ochrana a rozvoj těchto lokalit s sebou nese nemalé výdaje, které spravuje odbor životního prostředí městského úřadu (MÚ) Louny. Pod gesci životního prostředí ale spadají i náklady a výdaje na odpadové hospodářství (sběry, likvidace komunálních, tříděných, nebezpečných, velkoobjemových odpadů, bioodpadu, monitoring a údržby skládek, rozbory zeminy) Výdaje jsou též směřovány i k vodnímu hospodářství (povodí Ohře – protipovodňový plán, rozbory vody a výkon pravomoci vodoprávního úřadu), k ochraně půdy, k ochraně ovzduší (výkon rozšířené působnosti na úseku ochrany ovzduší).

- Výdaje na zemědělství – kapitola 9

Tyto byly alokovány například do instalace a údržby ploch pro venčení psů, ošetření nalezených zvířat a odvozu do záchrané stanice, úklidu psích exkrementů na území města, do činnosti odborného lesního hospodáře a výsadby melioračních a zpevňujících dřevin.

- Výdaje na komunikace – kapitola 10

Jsou vynakládány na opravy místních komunikací včetně dopravních značení a opatření, opravy chodníků, provoz městské hromadné dopravy, náklady na dopravní výuku v rámci bezpečnosti silničního provozu, na obnovu a údržbu pachových ohradníků podél komunikací.

- Výdaje na školství – kapitola 14 a na opravy školských budov – kapitola 15

Město Louny je zřizovatelem školských příspěvkových organizací a to: 8 mateřských škol a 5 základních škol a jedné základní umělecké školy. Na tomto úseku jdou výdaje v podobě neinvestičních příspěvků těmto školským zařízením určeny na provoz a

opravy. Dále poskytuje výdaje v rámci neinvestičních příspěvků v oblasti využití volného času dětí a mládeže (kroužky).

- Výdaje na kulturu – kapitola 16

Město je zřizovatelem Městské knihovny a Vrchlického divadla Louny – obě organizace jsou zřízeny jako příspěvkové.

V této oblasti představují výdaje neinvestiční příspěvky vlastním příspěvkovým organizacím na provoz, dále neinvestiční příspěvky neziskovým organizacím jako je Loutkové divadlo v Lounech, neinvestiční příspěvky nefinančním právníkům osobám tj. Kino Svět v Lounech. Z výdajů jsou financovány rovněž opravy a obnovy kulturních a historických památek.

- Výdaje na městskou policii – kapitola 17

Tyto výdaje zahrnují veškeré provozní a mzdové náklady na městskou policii, kterou zřídilo město jako svou organizační složku.

- Výdaje na informační centrum – kapitola 18

Zde směřují výdaje především na propagaci města, ubytování a služby v rámci cestovního ruchu, výdaje na akce „Letní lounské vábení“, dále pak na pořádání „Vánočních trhů“, ale také jsou zde zahrnuty výdaje spojené s rozsvícením vánočního stromu.

- Výdaje na kancelář úřadu – kapitola 19

Kapitola kanceláře úřadu čítá výdaje v podobě neinvestičních dotací obcím v rámci dobrovolné části požární ochrany, odměny včetně zákonných pojistných odvodů a nákladů na školení, cestovné apod. zastupitelům města. Spadají sem také výdaje spojené s konáním voleb. Pochopitelně největší díl výdajových prostředků připadá na činnost místní správy, tj. na platy a zákonné odvody zaměstnanců městského úřadu, přiděl do sociálního fondu, pravidelně se opakující výdaje (elektrická energie, služby peněžních, poštovních, telekomunikačních úřadů, vodné, stočné), nákup dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku a ostatní výdaje neinvestičního charakteru.

- Výdaje na sociální věci – kapitola 28

Tato část výdajů tvoří vůbec největší finanční položku ze všech výdajových kapitol. Kromě faktu, že téměř 86% výdajů na sociální věci tvoří sociální dávky, je i faktorem, který ovlivňuje souhrnnou výši těchto výdajů skutečnost, že Město Louny je

zřizovatelem Domova pro seniory U Pramene a také Městské pečovatelské služby s denním stacionářem. Výdaje jsou vynakládány též na dvě ubytovny pro občany bez domova a ostatní sociální péči, jako je například prevence kriminality, péče a pomoc dětem a mládeži, pomoc rodině a manželství, neinvestiční transfery neziskovým organizacím v rámci těchto činností.

- Výdaje na veřejnou zeleň – kapitola 37

Sem spadají náklady na správu, údržbu a opravy dětských hřišť a ostatních sportovních zařízení v majetku města, náklady na likvidaci černých skládek, na péči o chráněné části, tj. výdaje na údržbu a obnovu naučných stezek, památných stromů, náklady spojené s péčí o vzhled obce a veřejnou zeleň (pořizování a údržby laviček na veřejných prostranstvích, odborné posudky zdraví dřevin i výdaje za služby spojené s provozem webových stránek životního prostředí).

- Výdaje na místní hospodářství – kapitola 39

Finanční prostředky jsou vynakládány na opravy, údržbu a provoz městských sportovišť, která jsou zařízeními města Louny (městské koupaliště, městská plavecká hala, městská sportovní hala, městský zimní stadion, městský fotbalový stadion). Dále jsou poskytovány finanční neinvestiční příspěvky na provoz občanských sdružení, která provozují volejbalové kurty, kuželnu a letní cvičiště včetně financí na opravy a udržování. K výdajům počítáme náklady na silnice (zimní údržba, radarové měření rychlostí, údržba dopravních značení, likvidace plevele apod.), náklady na čištění odpadních vod a nakládání s kaly (provozy čističek odpadních vod, opravy kanalizací), náklady bytového a nebytového hospodářství (znalecké posudky za prodávané bytové jednotky a nebytové prostory, daně z převodu nemovitostí, nákupy pozemků, propagace a prezentace investičních projektů Ryneček a Zahradní město), náklady na veřejné osvětlení (nákupy elektrické energie, správa a opravy veřejného osvětlení), náklady na pohřebnictví (město provozuje Pohřební službu – opravy a udržování obřadní síně) a náklady na komunální rozvoj (vodné a stočné vodních zdrojů - pramen Luna, kašny, pítka a bazénky, vývozy odpadkových košů, sběr psích exkrementů apod.).

- Výdaje na rozvoj města – kapitola 40 a všeobecnou pokladní správu – kapitola 41

V rámci kapitoly rozvoje města se jedná o výdaje na úseku územního plánování (konzultantské, právní a poradenské služby), dále sem patří náklady na služby technických dozorů a pomocí, výdaje za zpracování žádostí o poskytnutí dotace apod.

V kapitole všeobecné pokladní správy registrujeme výdaje zejména v podobě neinvestičních dotací různým občanským sdružením a církvím, které působí v oblastech kultury, knihovnictví, školství, muzeí a galerií, tělovýchovných činností, zdravotnictví, nemocniční péče, ekologické výchovy a osvěty a sociální péče.

- Výdaje na stavební úřad – kapitola 43

Zde jsou finance vydávány na nákupy služeb spojených s územním plánováním.

3.4.2 Kapitálové výdaje

Tento druh výdajů územních rozpočtů je především investičního charakteru, souvisí s pořízením staveb, dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku, pozemků, s investičními transfery obcím, nefinančním podnikům, obecně prospěšným společnostem a také investičními prostředky zapůjčené buď obcím, nebo obyvatelstvu.

Město Louny v roce 2010 generuje v následujících rozpočtových kapitolách tyto kapitálové výdaje:

- Výdaje na rozvoj města – kapitola 50

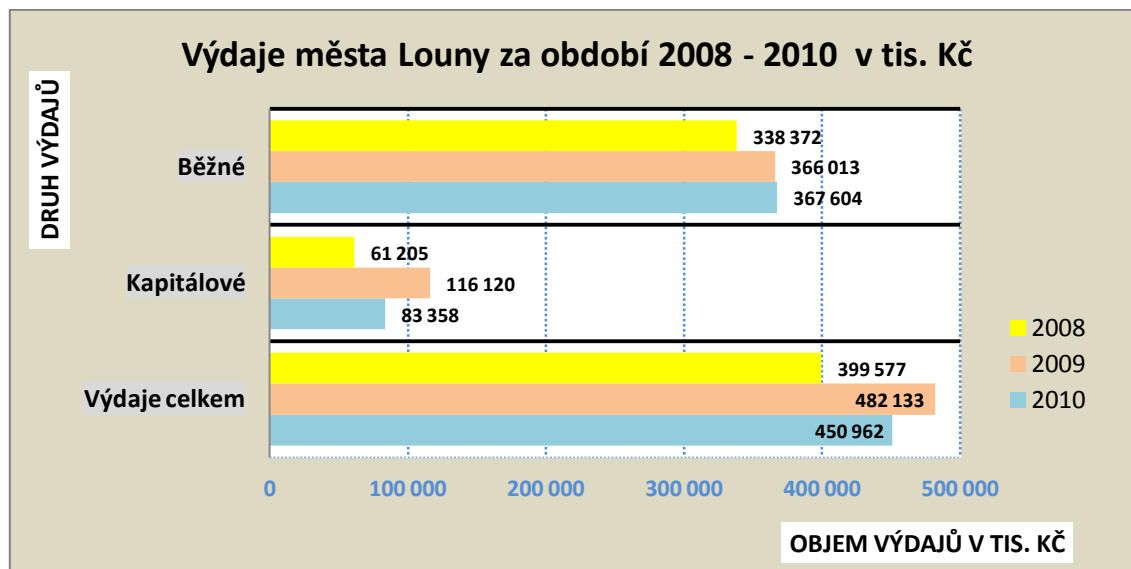
Výdaje jsou vynakládány v oblasti investic do komunikací (zvýšení parkovacích míst, vybudování chodníků), zeleně (rekonstrukce zeleně ve městě, výsadba nových dřevin, rekonstrukce stromořadí), památek (oprava městských hradeb, nasvícení kostela), veřejného osvětlení (výměna kabelů veřejného osvětlení, vybudování nových částí a výměna svítidel veřejného osvětlení), sportovišť a dětských koutků (zateplení tělocvičny, rekonstrukce kuželny, dokončení in-line okruhu, úpravy a výměny herních prvků a rekonstrukce dětských hřišť), různých ostatních projektů a investic příspěvkovým organizacím (v mateřských a základních školách například rekonstrukce kanalizace, výměny oken, oprava střech, opravy kuchyně, opravy sociálních zařízení, zateplení budov).

- Výdaje na místní hospodářství – kapitola 52

Sem spadají výdaje na projekty obytných zón „Zahradní město“ a „Ryneček“, kde proběhly práce na vybudování komunikací a výsadba zeleně podél dokončených komunikací. Stejně jako u popisované části městských příjmů jsou uvedeny pro představu, jaké má město Louny v roce 2010, ale i ve dvou předešlých letech 2009 a 2008 výdaje, níže graf a tabulka. Graf znázorňuje vývoj výdajů ve zmíněných letech pouze v základním členění, tj. na výdaje běžné a kapitálové, tabulku je zpracována v detailnějším členění běžných a kapitálových výdajů dle jednotlivých kapitol

rozpočtového třídění tak, jak jsou dostupné v dokumentu města - Rozbor hospodaření Města Louny za rok 2010.

Graf č. 4: Výdaje města Louny za období 2008 – 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Rozpočet. [Online] Městský úřad Louny, 2011

Tabulka č. 3: Výdaje města Louny za období 2008 – 2010 dle jednotlivých rozp. kapitol

Druh a oblast výdaje	2008	2009	2010
Běžné výdaje celkem	338 372	366 013	367 604
Životní prostředí	5 510	6 650	6 502
Zemědělství	944	801	1 221
Komunikace	9 309	7 853	9 878
Školství	33 447	37 341	33 079
Kultura	15 209	17 939	15 801
Městská policie	14 958	18 319	19 163
Informační centrum	3 001	3 042	2 574
Kancelář úřadu	89 384	89 729	90 076
Sociální věci	105 827	110 767	119 418
Veřejná zeleň	10 477	11 313	9 250
Místní hospodářství	33 585	37 953	39 115
Rozvoj města	271	479	430
Všeobecná pokladní správa	7 786	16 129	16 398
Stavební úřad	249	237	149
Ostatní výdaje	8 415	7 461	4 550
Kapitálové výdaje celkem	61 205	116 120	83 358
Rozvoj města	49 898	81 503	66 758
Životní prostředí	2 283	2 542	3 154
Místní hospodářství	9 024	32 075	13 446
Výdaje celkem	399 577	482 133	450 962

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Rozpočet. [Online] Městský úřad Louny, 2011

3.5 Rozbor příjmů a výdajů v letech 2008 - 2010

Z dat uvedených v grafu a tabulce lze vyčíst určitý vývoj výdajové strany rozpočtu města. Stoupající trend příjmů kopíruje i zvyšování výdajů.

Příjmy

- **Daňové** - Detailnějšímu rozboru samotných daňových příjmů je věnována celá následující kapitola, proto zde hodnotím tyto příjmy pouze okrajově. U daňových příjmů v daném období je patrný skokový meziroční pokles zejména v letech 2008 a 2009. Tento pokles je způsoben především výpadkem v daních z příjmu fyzických osob (FO) ze samostatné výdělečné činnosti (SVČ) a také v dani z příjmu právnických osob (PO). Naopak nárůst daňových příjmů se paradoxně v tomto období projevuje u daně z příjmů právnických osob, kde poplatníkem je sama obec. Naproti tomu rostou příjmy u daně z nemovitosti. V období 2009 – 2010 pokračuje snižování příjmů z daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. U daně z příjmů FO ze samostatné výdělečné činnosti ale došlo ke zřetelnému nárůstu. Meziroční nárůst zaznamenává i daň z přidané hodnoty. Bohužel stavu z roku 2008 ale celkové daňové příjmy nedosahují.

Tyto daňové výpadky je možné přisoudit finanční světové krizi a jejím globálním následkům (stagnace a pokles hospodářského růstu, zvýšení nezaměstnanosti, rušení živností apod.)

Příjmy z poplatků se většinou drží ve stejných úrovních. Výjimkou je poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj, kde příjmy v roce 2008 činí cca 1,693 mil. Kč, v roce 2009 to je jen 0,480 mil. Kč a v roce 2010 nepatrný vzestup představuje 0,684 mil. Kč. Příčinou je pokles počtu přístrojů povolených městem. Podobný stav je zaznamenán i u odvodu z výtěžku z loterií, ale s tím rozdílem, že i v roce 2010 dochází k poklesu, a z původních 2,691 mil. Kč klesá odvod na 0,267 mil. Kč. Ve zmíněném mezidobí klesají i správní poplatky.

- **Nedaňové** – u těchto příjmů dochází v uvedeném období k poklesu, a to téměř o cca 47%. Tento rozdíl představují mimořádné rozpočtované příjmy z pronájmu pozemků v roce 2008. V roce 2009 jsou cca o 81% nižší a v roce 2010 proti roku 2008 nižší dokonce o 87%. Důvodem je pokles pronájmů, pozemky jsou prodávány.

- **Kapitálové** – tyto příjmy proti předchozím daňovým a nedaňovým zaznamenávají od roku 2008 naopak růst, a to řádově o 51% za celé období. Největší vliv na to mají

příjmy z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí, tj. prodej bytů a nebytových prostor z majetku města.

- **Dotace a transfery** – i tato oblast příjmů vykazuje růst, patrný hlavně v roce 2010, kdy se městu daří získat investiční transfery od regionálních rad určených k regionálnímu rozvoji. V roce 2010 se jedná o investiční dotaci na knihovnu města.

Výdaje:

- **Běžné výdaje** – v uváděném období nevykazují žádné propastné meziroční rozdíly a víceméně udržují rovnoměrný meziroční vzestup.

Podle druhu výdaje jsou patrné největší rozdíly u elektrické energie, výdajů na dopravní obslužnost a u výdajů na služby jinde nejmenované, které souvisí s úpravou cen ze strany dodavatelů směrem nahoru (zvýšení snížené sazby DPH z 5% na 9%). V roce 2009 se oproti roku 2008 zvyšují o 25% výdaje v podobě neinvestičních transferů nefinančním podnikatelským subjektům (příspěvky na provoz či na opravy Mateřinka s.r.o., Kino Svět, Městský zimní stadion Louny). Stejně tak v roce 2009 stoupají výdaje na neinvestiční transfery obecně prospěšným společnostem proti roku 2008 o 28%. V roce 2010 se tyto transferové neinvestiční výdaje proti roku 2009 snižují cca o 10%. Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím jsou v roce 2009 vyšší než v roce 2008. Výrazné zvýšení doznávají v roce 2009 proti roku 2008 i výdaje na platby daní a poplatků státnímu rozpočtu, a to o 61% (zákonné zvýšení snížené sazby DPH) – v roce 2010 se drží na stejné výši jako v roce 2009. V roce 2009 se také poprvé projevují náklady na zaměstnance v podobě výdajů náhrad mezd v době nemoci.

Podle oblasti, kam jsou běžné výdaje nasměrovány, připadá největší podíl běžných výdajů s rostoucí tendencí na sociální výdaje (především sociální dávky), další kapitolou v pořadí, která odčerpává druhý největší podíl z rozpočtových běžných výdajů, je oblast kanceláře úřadu, která zahrnuje náklady a výdaje na provoz a činnost městského úřadu včetně mzdových prostředků pro zaměstnance. Následují kapitoly místního hospodářství, školství, všeobecné státní správy, městské policie a kultury.

- **Kapitálové výdaje**, které představují podíl na celkových výdajích města v rozmezí cca 15% – 20%, mají výrazný vzestup v roce 2009 oproti roku 2008 (téměř 100%). Tento výdajový skok je ovlivněn investičními výdaji v oblasti rozvoje města, konkrétně na úseku komunikací (výstavby nových místních komunikací, chodníků, rekonstrukce ulic) a výdaji na úseku místního hospodářství (rekonstrukce strojovny v městské

plavecké hale, oprava ocelové konstrukce v městském zimním stadionu). Rok 2010 na úseku investic znamená propad o cca 28% ve srovnání s rokem 2009, ale na druhou stranu nárůst těchto výdajů o cca 36% v porovnání s rokem 2008.

Celkové hospodaření s rozpočtovými prostředky za uváděná tři období je ovlivněno z velké části poklesem a stagnací daňových a nedaňových příjmů. Nejvíce naplňování rozpočtu ovlivňuje záporné saldo roku 2009, které činí -73 176 tis. Kč. Toto záporné saldo se daří během roku 2010 díky úspěšným dotačním a kapitálovým příjmům z prodeje bytů, nebytových prostor a pozemků obracet v kladné saldo v hodnotě 24 469 tis. Kč. I přes veškeré snahy města v oblasti snižování výdajů, jejich hospodárném využívání a hledání nových zdrojů pro získávání finančních prostředků se nedaří sestavit vyrovnaný rozpočet. Rozpočtové schodky jsou většinou zajišťovány z fondu rezerv a rozvoje města nebo v mimořádných situacích pomocí investičního úvěru.

4 DAŇOVÉ PŘÍJMY MĚSTA LOUNY VE VYBRANÝCH LETECH

4.1 Analýza svěřených daní

Město Louny zaznamenává ve svých rozpočtových příjmech výnosy ze svěřených daní, které jsou stanoveny rozpočtovým určením daní. Tyto příjmy jsou výlučným výnosem plynoucím do rozpočtu města a tvoří je tyto níže uvedené daně:

- Daň z příjmů fyzických osob ze SVČ (30%) – položka 1112

Daň je upravena **zákonem č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů**, v platném znění a **zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určením daní** je stanoven podíl plynoucí z této daně do obecního rozpočtu (tj. 30%). Jedná se o daň z příjmů fyzických osob, které mají na území dané obce bydliště [26].

- Daň z příjmů právnických osob placené obcemi – položka 1122

Daň z příjmů jako takovou upravuje **zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů**, v platném znění. Rozdělení výnosů z této daně se řídí zákonem č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určením daní, v platném znění, který stanoví v § 4, odst. 1, písm. h), že daňovým příjmem obce je daň z příjmů právnických osob v případech, kdy poplatníkem je příslušná obec, s výjimkou daně z příjmů fyzických osob vybírané srážkou podle zvláštní sazby [28].

Výnos z této daně jde do rozpočtu obcí v plné výši – tj. 100%.

- Daň z nemovitostí – položka 1511

Příjmy z tohoto druhu daně jdou do rozpočtu obcí ve **výši 100% výnosu**. Stanovení výše daně upravuje **zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí**. Daň se člení na dvě části, a to na samostatnou **daň z pozemku** a samostatnou **daň ze staveb**. Jednotlivé sazby daně jsou stanoveny pro určitý druh pozemku či stavby. Navíc základní sazba daně v některých případech bývá násobena **koeficienty**. Koeficienty se používají při výpočtu daně u stavebních pozemků, obytných domů, bytů a ostatních samostatných nebytových prostorů. Tyto koeficienty jsou taxativně dány výše citovaným zákonem a jsou stanoveny podle počtu obyvatel v dané obci a vycházejí z údajů posledního sčítání obyvatel. Obec má také pravomoc stanovit **obecně závaznou vyhláškou** pro všechny nemovitosti na území celé obce jeden **místní koeficient** ve výši 2, 3, 4 nebo 5 [25].

Stanovení koeficientů pro výpočet daně z nemovitostí umístěných v jednotlivých částech města Louny upravuje **Obecně závazná vyhláška města Louny č. 5/2008**, která s účinností od 1. 1. 2009 stanovuje členění města na jednotlivé části, dále stanovuje koeficienty pro výpočet daně u stavebních pozemků a daně ze staveb. Tyto koeficienty vychází z platné zákonné úpravy. Místní koeficient není stanoven.

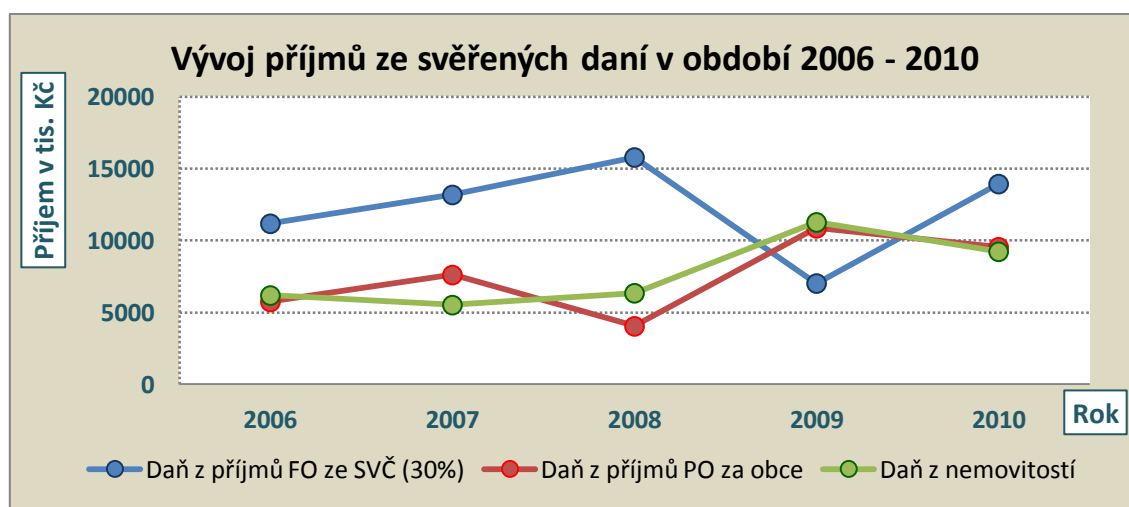
Obecně závazná vyhláška č. 5/2011 s účinností od 1. 1. 2012 zrušuje předchozí OZV č. 5/2008 a nově **stanovuje místní koeficient ve výši 2**.

Tabulka č. 4: Příjmy ze svěřených daní města Louny v období 2006 - 2010

Rozpočtová položka a druh daňového příjmu	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
1112 <i>Daň z příjmů FO ze SVČ (30% celost. výnosu)</i>	11 188,13	13 195,18	15 800,50	7 030,51	13 951,04
Meziroční změna v % po zaokrouhl.	100%	17,94	19,74	- 55,50	98,44
1122 <i>Daň z příjmů PO za obce</i>	5 747,30	7 619,76	4 051,20	10 874,85	9 554,40
Meziroční změna v % po zaokrouhl.	100%	32,58	- 46,83	168,44	- 12,14
1511 <i>Daň z nemovitostí</i>	6 195,03	5 527,33	6 352,68	11 284,37	9 240,37
Meziroční změna v % po zaokrouhl.	100%	- 10,78	14,93	77,64	-18,11

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Rozpočet. [Online] Městský úřad Louny, 2011

Graf č. 5: Vývoj příjmů ze svěřených daní města Louny v období 2006 - 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Rozpočet. [Online] Městský úřad Louny, 2011

4.1.1 Zhodnocení problematiky příjmů ze svěřených daní

Na základě poskytnutých dat a grafického znázornění příjmů ze svěřených daní, lze konstatovat, že celková linie trendu příjmů za sledované období let 2006 – 2010, má lehce vzestupný charakter.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti (30%) – položka 1112

Tato daň je nejméně stoupající za sledované období v rozmezí let 2006 – 2010. Index ke konci sledovaného období činí 2,47, to znamená vzestup příjmů o 24,7 % (po zaokrouhlení) od roku 2006 do roku 2010. Tendence těchto výnosů jsou až na jeden rok stoupající a příjmy do rozpočtu města z tohoto druhu daně se každým rokem zvyšují.

V roce 2007 a 2008 inkaso daně z příjmu fyzických osob ze SVČ odráží příznivé ekonomické výsledky posledních dvou let. K zápornému skokovému zlomu ale dochází v roce 2009, kdy se příjmy oproti roku 2008 propadají o téměř 55,5 %. V následujícím roce je opět zaznamenán velký výkyv v příjmech, ale ve prospěch městského rozpočtu, protože příjmy se ve srovnání s rokem 2009 zvyšují o 98,4%.

Proč dochází k takovému výraznému snížení příjmů v roce 2009? Výraznou měrou k tomuto propadu přispívají tři hlavní faktory. Prvním z nich je protikrizové opatření Ministerstva financí, které na základě usnesení vlády vydává rozhodnutí o **zrušení povinnosti hradit zálohy** na daň z příjmů fyzických a právnických osob, splatné v průběhu kalendářního roku 2009 osobám s maximálně pěti zaměstnanci. Druhým faktorem, který ovlivňuje výši inkasa této daně, je skutečnost, že si daňové subjekty mohou požádat o **stanovení záloh jinak** než podle jejich poslední známé daňové povinnosti. Dalšími faktory jsou daňové změny, které byly schváleny na základě **novely v rámci zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů č. 267/2007 Sb.**, s platností od 1. 1. 2008. Vliv na snížení výnosů z daně z příjmů ze SVČ jistě má **zavedení jednotné rovné (lineární) daně** z příjmů ve výši 15%. Do roku 2007 existovala 4 daňová pásma a čtyři progresivní sazby daně (12%, 19%, 25% a 32%). S platností novely od 1. 1. 2008 se současně zvyšují i jednotlivé **slevy na dani** uplatňované podle § 35/ba zákona o daních z příjmů, z nichž například ta nejzákladnější, sleva na poplatníka, se z původních 7 200,-- Kč zvyšuje na 24 840,-- Kč. Negativní dopad má také legislativní úprava přijatá zákonem č. 2/2009 Sb., ve **zvýšení limitu vlastního příjmu manžela/manželky** z částky 38 040,-- Kč na 68 000,-- Kč, jako slevy na dani na vyživovanou osobu. Vzhledem k rostoucí nezaměstnanosti roste i počet osob bez vlastních příjmů, které jsou

vyživovány jinou osobou v domácnosti. U těchto osob lze uplatnit výše zmíněnou slevu na manžela/manželku. Změnou prochází i **výdajové paušály**, které jsou zvýšeny od roku 2009, v dalších letech jsou u některých činností stanovena nižší procenta výdajových paušálů. Tyto daňové aspekty s největší pravděpodobností zapříčiňují v roce 2009 výrazný pokles výběru tohoto druhu daně do celostátního rozpočtu, a tím i do rozpočtů obcí. Časové zpoždění inkasa daní podle nových podmínek je způsobeno tím, že většina osob samostatně výdělečně činných platí daň jednou ročně za zdaňovací období, a to v následujícím roce do 31. března [31], [26].

Spekulace o vlivu začínající hospodářské krize na výnosy daně z příjmů ze samostatně výdělečné činnosti zde nejsou až tak na místě, protože jak vyplývá z každoročních zpráv o situaci na trhu práce v okrese Louny, poskytnutých prostřednictvím Úřadu práce (ÚP) v Lounech v období od roku 2007 až do roku 2009, neklesá počet subjektů samostatně výdělečné činnosti. Naopak za tyto tři roky roste z 6 146 na 6 465 osob samostatně výdělečně činných (OSVČ). Vliv krize se tak podle mého názoru projevuje jen na velmi nízkých ziscích OSVČ, ze kterých je inkasován podstatně menší výnos než v uplynulých letech [5]. Rok 2010 vykazuje přírůstek

Daň z příjmů právnických osob placené obcemi – položka 1122

Příjmy z této daně se ve zkoumaném období propadají o 46,83 %. Rok 2007 je ještě ve znamení příznivého vývoje české ekonomiky a kladných výsledků podniků. Naopak v roce 2008 je inkaso daně z příjmu právnických osob placené obcemi v důsledku nižších zisků právnických osob, za které jsou daně odváděny, v propadu. Proti tomu rok 2009 vykazuje růst příjmů v této kategorii až o 168,44%. Paradoxně jde o opačný jev, než jak jej dokládají data České daňové správy, kde je zveřejněno celorepublikové inkaso daně z příjmů právnických osob [23].

V roce 2010 dochází opět k menšímu snížení výnosů proti roku 2009. Ani dani z příjmů právnických osob se nevyhýbají během období 2006 – 2010 změny. Jde hlavně o **změny sazeb daně**. Například v roce 2006 činí sazba daně z příjmů PO 24%, v roce 2007 také 24%, v roce 2008 už 21%, v roce 2009 20% a pro rok 2010 je stanovena sazba 19%. Opět lze obecně říci, že až na chabý rok 2008, kde snížený příjem daní je zapříčiněn také onou změnou sazby z 24% na 21%, mají tyto příjmy za sledované období vzestupný charakter.

Daň z nemovitostí – položka 1511

U této daně je také tendence příjmů celkově pozvolna rostoucí.

Jak již bylo v úvodu podkapitoly 4.1 u svěřených daní uvedeno, město Louny postupuje kromě zákona o dani z příjmu, s účinností od 1. 1. 2010, také v souladu s obecně závaznou vyhláškou č. 5/2008. Tato vyhláška stanovuje sazby daní tak, jak je uvádí zákon o dani z nemovitostí, v platném znění. V této OZV není doposud zohledněna možnost osvobození některých zemědělských pozemků od daně z pozemků, a stejně tak není stanoven ani místní koeficient, jak to umožňuje obcím novelizace zákona o dani z nemovitostí s účinností od 1. 1. 2009. Tento stav částečně upravuje až nová Obecně závazná vyhláška č. 5/2011 s účinností od 1. 1. 2012, která zrušuje předchozí OZV č. 5/2008 a nově **stanovuje místní koeficient ve výši 2**. Tento nový faktor se projeví v rozpočtových příjmech z daně z nemovitostí města Louny, ale nejdříve za rok 2012. Zmíněná novela zákona má vliv na zvýšení příjmů v roce 2009, kdy k 1. 1. 2009 jsou **zrušena některá osvobození** od daně ze staveb. Do konce roku 2008, jsou osvobozeny od daně z nemovitosti novostavby, a to po dobu 15 let, dále pak nově zateplené stavby, které mají daňové prázdny po dobu 5 let [2].

A právě tyto daňové úlevy se rokem 2009 ruší. V roce 2010 jsou novelou zákona o dani z nemovitosti **zdvojnásobeny základní sazby daně** u všech pozemků, staveb a jednotek, s výjimkou pozemků zemědělské půdy a staveb pro ostatní podnikatelskou činnost.

Na inkaso daně z nemovitostí má také pozitivní vliv dlouhodobě probíhající **proces obnovy katastrálního aparátu**, jenž odstraňuje zjednodušenou evidenci pozemků a při němž dochází k následnému postupnému vyjasňování vlastnických vztahů a upřesňování pozemkové evidence. Na základě upřesněných dat se zlepšuje dostupnost podkladů pro správce daně. Tím je zefektivněna daňová kontrola, která následně vede k řádnému výběru daně. Jednou z možností, jak zlepšit v budoucnu příjmy z daně z nemovitostí, je i rozvoj bytové výstavby, individuální bytové výstavby a ostatních staveb. Město Louny se v tomto ohledu nijak nebrání rozvoji a dokazuje to i návrh nového územního plánu včetně vyčlenění nových lokalit k zástavbám, který samozřejmě respektuje veškeré urbanistické zásady, demografický vývoj, ochranu životního prostředí a zohledňuje i ostatní specifické podmínky města.

4.2 Analýza sdílených daní

Příjmy ze sdílených daní jsou v současné době tvořeny 21,4% z celostátního hrubého výnosu sdílených daní, plynoucího do rozpočtu města Louny. Těmito daněmi podle položkového třídění dle platné rozpočtové sazby jsou:

- Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků – položka 1111
Zahrnuje daň odvedenou plátcem (zaměstnavatelem) za vlastní zaměstnance. Je vybírána na základě zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění.
- Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů - položka 1113
Pod tento daňový druh patří daně z úroků, dividend a jiných kapitálových výnosů vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně, na základě zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, v platném znění.
- Daň z příjmů právnických osob – položka 1121
Zahrnuje daň ze zisku a kapitálových výnosů a opět má legislativní oporu v zákoně o daních z příjmů.
- Daň z přidané hodnoty – položka 1211
Daň je vybírána na základě zákona č. 235/2004 o dani z přidané hodnoty, v platném znění.
- Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků ve výši 1,5% - položka 1111
Jedná se daň odvedenou zaměstnavatelem podle počtu zaměstnanců.

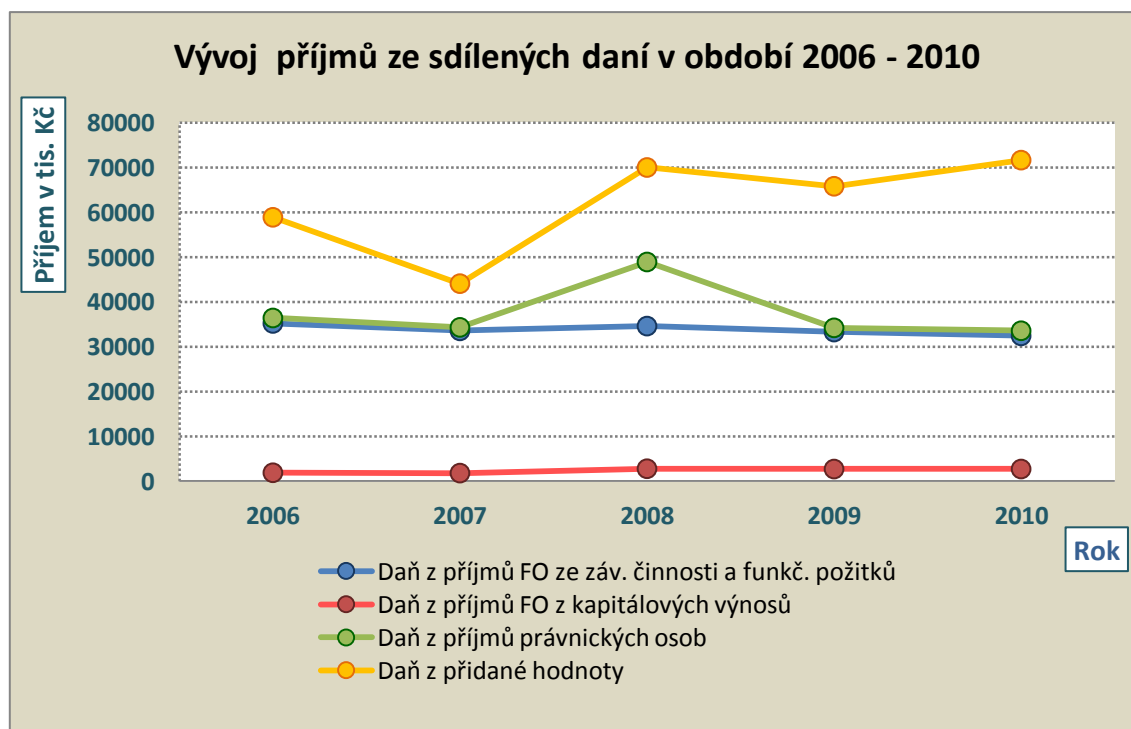
Daňová oblast není v České republice vůbec statickým prostředím. Neustále zde dochází k různým změnám v podmínkách pro výpočet daně, ve stanovení jak základů daní, tak i daňových sazeb a ostatních atributů daňové konstrukce. V poslední době došlo například k novelizaci zákona o daních z příjmů od 1. 1. 2008, další byla novelizována s platností od 1. 1. 2011. Změnou prošel i zákon o dani z nemovitosti s účinností od 1. 1. 2009. Změna se dotkla také zákona o dani z přidané hodnoty s platností od 1. 1. 2009, další novelizace u daně z přidané hodnoty nabyla platnosti dnem 1. 1. 2010. Vývoji se nevyhnulo ani rozpočtového určení daní. Poslední novela zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní nabyla účinnosti od 1. 1. 2008.

Tabulka č. 5: Příjmy ze sdílených daní města Louny v období 2006 - 2010

Rozpočtová položka a druh daňového příjmu	Rok 2006	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009	Rok 2010
1111 <i>Daň z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků</i>	35 235,48	33 577,16	34 644,84	33 310,48	32 457,02
Meziroční změna v % po zaokrouhl.	100%	- 4,71	3,18	- 3,85	-2,56
1113 <i>Daň z příjmů FO z kapitálových výnosů</i>	1 919,26	1 844,88	2 818,37	2 747,16	2 757,44
Meziroční změna v % po zaokrouhl.	100%	- 3,88	52,77	- 2,53	0,37
1121 <i>Daň z příjmů právnických osob</i>	36 449,67	34 355,96	48 945,49	34 247,99	33 600,66
Meziroční změna v % po zaokrouhl.	100%	- 5,74	42,47	- 30,03	- 1,89
1211 <i>Daň z přidané hodnoty</i>	58 910,49	44 113,45	70 026,97	65 836,71	71 666,29
Meziroční změna v % po zaokrouhl.	100%	- 25,12	58,74	- 5,98	8,85

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Rozpočet. [Online] Městský úřad Louny, 2011

Graf č. 6: Vývoj příjmů ze sdílených daní města Louny v období 2006 - 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Rozpočet. [Online] Městský úřad Louny, 2011

4.2.1 Zhodnocení problematiky příjmů ze sdílených daní

Daň z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků – položka 1111

Pod rozpočtovou položku 1111 je v celkové výši příjmů zahrnuto i 1,5 % daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků za zaměstnavatele, kdy podíl na této dani představuje také jakousi motivační složku sloužící obci k vytváření podmínek pro zvyšování zaměstnanosti (například rozvoj infrastruktury, výstavba průmyslových zón apod.).

Inkaso výnosů z této daně vykazuje klesající linii. Meziroční záporné procentuální změny sice nejsou nijak výrazné, ale stále mají sestupný charakter. Výjimkou je pouze rok 2008, kdy proti roku 2007 daňový příjem stoupá o 3,18%. Na výnosy roku 2006 má dopad příznivá situace ve státní ekonomice. V roce 2007 se v daňových příjmech negativně projevuje možnost uplatnění odčitatelných položek od daňového základu v podobě zaplaceného pojistného na soukromé životní pojištění a zaplacené úroky z úvěrů ze stavebních spoření či hypoték. Kladný vzestup v roce 2008 ovlivňuje nižší **počet nezaměstnaných** (v roce 2007 eviduje ÚP v Lounech 862 klientů, a v roce 2008 pouze 806 klientů). Větší nadnárodní společnosti, v roce 2007 dokonce projevují větší zájem o nové zaměstnance. Ke konci roku 2008 se již začíná v důsledku počínající hospodářské krize v některých větších firmách propouštět, ale tito propuštění zaměstnanci přechází na samostatně výdělečnou činnost a dochází k nárůstu OSVČ. Bohužel již v roce 2009 se situace na trhu práce začíná obracet a je zaznamenána až do roku 2010 stále vyšší nezaměstnanost (k 31. 12. 2010 je evidováno na ÚP 1 172 osob). A zde lze ukázat i na paralelu k daňovým příjmům ze samostatně výdělečné činnosti. Z demografického hlediska **stav počtu obyvatel** nehraje v inkasu těchto daňových příjmů příliš velkou roli. Sice demografická křivka za sledované období vykazuje meziroční výkyvy (rok 2006 = 18844 obyvatel, 2007 = 18791 obyvatel, 2008 = 18822 obyvatel, 2009 = 18796 a rok 2010 = 18832 obyvatel), ale k citelné migraci, či spíše odlivu obyvatel, nedochází [5].

Dalším faktorem, který také částečně přispívá ke sníženému inkasu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, je již zmíněná **novela v rámci zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů č. 267/2007 Sb.**, s platností od 1. 1. 2008 a zavedení jednotné 15% daně z příjmů včetně zvýšených **slev na dani** uplatňovaných podle § 35/ba zákona o daních z příjmů. Zvyšuje se limit vlastního příjmu manžela/manželky pro uplatnění slevy na vyživovanou osobu (z původních 38 040,-- Kč na 68 000,-- Kč). V roce 2009

vzrůstá objem **daňových bonusů** na vyživované dítě, o které se vlastně snižuje odvod daně z příjmů. V následujícím roce spolu se stoupající porodností dochází ke zvýšení sazby daňového zvýhodnění na vyživované dítě z částky 10 680,-- Kč na částku 11 604,-- Kč. Ve prospěch daňových příjmů naopak svědčí zrušení **společného zdanění manželů**, které má smysl v případě progresivního zdanění. Nově se také novelizací výše citovaného zákona zavádí pojem **superhrubá mzda**, která je základem pro výpočet daně z příjmu ze závislé činnosti. Bohužel ani tyto dva poslední faktory nemají takovou sílu, aby zvrátily klesající trend výnosů z daně z příjmů FO ze závislé činnosti.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů - položka 1113

Grafické znázornění příjmů z této daně nám poskytuje informaci o stoupajícím trendu příjmů, které se nevyznačují žádnými markantními skoky a víceméně si zachovává rovnoměrnost. Od roku 2006 se zvyšují celkově o 43,6%. Rok 2006 se vyznačuje příznivým hospodářským růstem a projevuje se zvýšením finančních prostředků určených na výplaty dividend a podílů ze zisku. V rámci novely zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů dochází v § 4 Osvobození od daně, ke zrušení osvobození úrokových výnosů z hypotečních a zástavních listů u FO a PO, což se projevuje u inkasa daně v roce 2008. Nárůst daňových příjmů z kapitálových výnosů v roce 2008 ovlivňuje zvýšení sazby nájemného u finančního pronájmu s následnou koupí, hrazeného ze zahraničí, z původního 1% na 5%. Pokles příjmů v roce 2009 způsobuje omezení možnosti krátkodobého nebo příležitostného zaměstnání formou dohody o provedení práce s limitem výdělku do 5 000,-- Kč, který je daněn srážkovou daní. Tento fakt je podložen vyšší mírou nezaměstnanosti.

Daň z příjmů právnických osob – položka 1121

Ve sledovaném období dochází k celkovému snížení od roku 2006 do roku 2010 o celkových 7,82%. V roce 2007 Rok 2008 je ve znamení kladného přírůstku těchto příjmů. Procentuální meziroční přírůstek k roku 2007 činí 42,47%, což v absolutním vyjádření představuje v tisících Kč 14 489,53. Za tímto kladným nárůstem je vidět doznívající příznivý hospodářský a ekonomický vývoj v ČR, který odráží i dobré hospodářské výsledky firem, společností a ostatních právnických osob. Problémy s nezaměstnaností a restrukturalizací nemají v počátku tohoto období ani zahraniční podniky v průmyslových zónách Loun, Podbořan a Žatce. Tyto firmy dokonce navyšují ještě v 1. pololetí roku 2008 svá pracovní místa. Z tohoto lze usuzovat, že byl

vygenerován vyšší zisk právnických osob, i daňová povinnost. V tomto roce se již začínají projevovat důsledky legislativních úprav při uplatňování odčitatelných položek od základu daně. Jedná se především o pokles uplatněných daňových ztrát vzniklých v předchozích pěti zdaňovacích obdobích. V roce 2008 se **mění sazba daně z příjmu PO** z původních 24% na 21%. Postupně se snižuje o 1% daňová sazba až do roku 2010, tím lze vysvětlit pozvolný pokles daňových příjmů v roce 2009 a 2010. Na snížení příjmů v posledních dvou letech sledovaného období má vliv pokračující hospodářská krize.

Daň z přidané hodnoty – položka 1211

I DPH stejně jako ostatní daně prošla novelou zákona. Do 31. 12. 2007 jsou stanoveny u zdanitelných plnění dvě sazby daní: základní ve výši 19 % a snížená 5%. Od 1. 1. 2008 se snížená sazba DPH zvyšuje z původních 5% na 9%, základní zůstává na stejné 19% výši. V roce 2009 se sazby nemění, ale už od 1. 1. 2010 se základní sazba zvyšuje z 19% na 20% a snížená na 10%. V současné době prochází schvalovacím procesem daňová reforma včetně nových daňových sazeb. Do dnešního dne ale zatím není známa finální verze těchto změn, a nejasná je i otázka, od kdy budou dané změny platné. Cílem je celkové splynutí obou sazeb daní v jedinou sazbu, alespoň dle návrhů některých koaličních partnerů současné vlády.

Podle výše uvedeného grafu příjmů z DPH se v rozpočtu města Louny dané změny projevují meziročními výkyvy. Rok 2007 vykazuje propad proti roku 2006 o 25,12 %. Snížený příjem lze připsat zvýšené orientaci daňových subjektů na zahraničí, zejména na členské státy EU. Jelikož se jedná o plnění osvobozená od daně, dochází k nižšímu výběru daně. Následující rok 2008 je naopak kladný a v meziročním srovnání zaznamenává zvýšení o 58,74 (pro ilustraci: v absolutním vyjádření tato procenta znamenají v tis. Kč 25 913,52), což jistě není zanedbatelná částka pro městský rozpočet. Zmíněný nárůst způsobuje změna snížené daňové sazby na 9%. V této snížené sazbě se totiž nachází spotřební zboží a služby charakteru nezbytně nutných statků, jako jsou potraviny, léky, energie, teplo, vodné, stočné, apod.

V roce 2009 dochází k poklesu, který je ovlivněn ekonomickým vývojem. V roce 2010 naopak výnosy z DPH rostou. Svou roli zde hraje výše zmíněná změna snížené sazby daně z 9% na 10% a základní z 19% na 20%. Celkově se příjmy z DPH za sledované období 2006 – 2010 zvyšují o 21,65%.

Ministerstvo financí předpokládá, že zavedením nově avizovaných změn sazeb DPH se zvýší inkaso této daně v celostátním měřítku o několik miliard Kč.

4.3 Celkové zhodnocení daňových příjmů města Louny za sledované období

Na základě sledovaných dat v etapě mezi roky 2006 až 2010, lze konstatovat, že inkasa daňových příjmů, až na dvě výjimky (jedná se o daně z příjmu fyzických a právnických osob), od roku 2006 vykazují rostoucí trend. U některé z daní je linie trendu strmější (daň z přidané hodnoty, daň z nemovitosti a daň z příjmu právnických osob za obce), u některé pozvolnější. Meziročními přírůstky u téměř všech typů daní se vyznačuje pouze rok 2008.

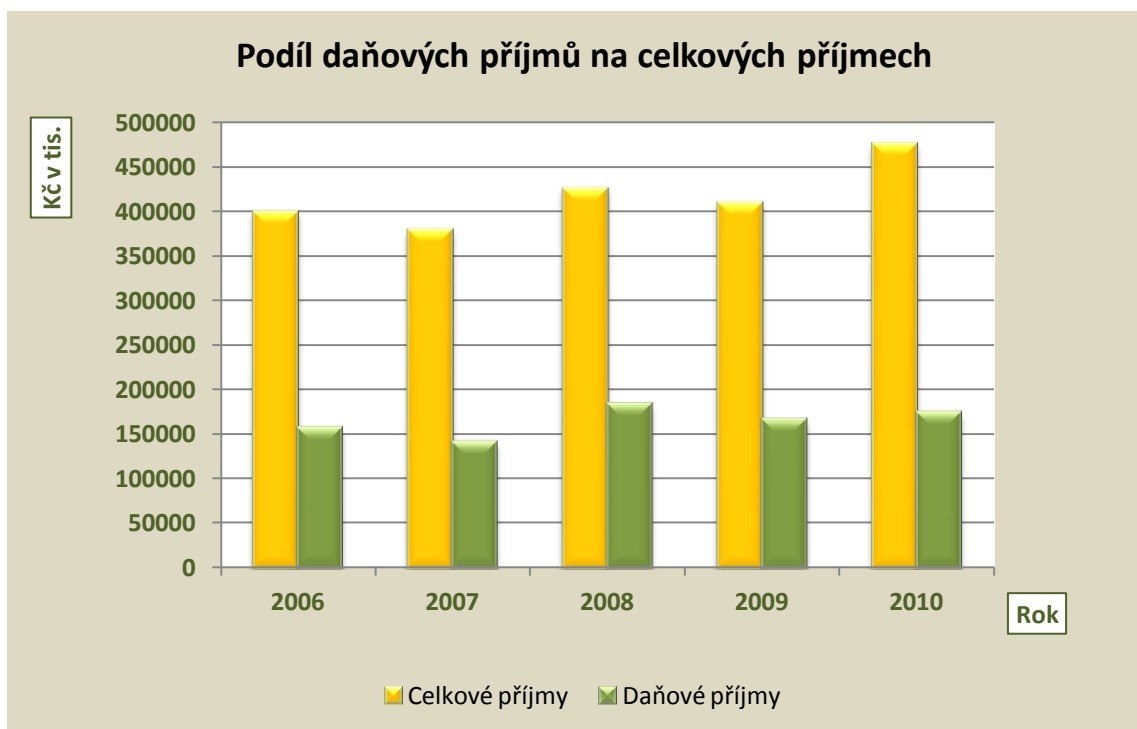
U jediných dvou daní, z nichž jsou obě daněmi přímými, není dosaženo vzestupu v příjmech. Jde, jak je výše uvedeno, o daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, kde dochází od roku 2006 až do roku 2010 k celkovému snížení o 7,88%. Tatáž situace nastává i u výnosů daně z příjmu právnických osob, kde je vykázán celkový pokles o 7,81%. Sníženou výši daňového inkasa obou přímých daní ovlivňují důsledky hospodářské krize (zvyšující se nezaměstnanost a nízké zisky firem). Výnosy města Louny ze zmíněných dvou daní kopírují i situaci v inkasu daní z příjmů jak FO, tak i PO v celostátním měřítku. Z větší míry se na této situaci podepisuje přetrvávající hospodářská krize, ale svůj podíl sehrává také schopnost, či spíše neschopnost státu, daň efektivně vybrat. Daňové předpisy musí být maximálně jasné a nesmí připouštět dvojí výklad. Bohužel praxe českých finančních úřadů není jednotná. Daň by měla být také vybírána takovým způsobem, který je maximálně pohodlný i z hlediska poplatníka. Daňový poplatník je zákazník, který vládě platí za poskytované služby. Náklady na výběr daní by měly být minimální. Důležitou stránkou efektivnosti výběru daní je i daňová spravedlnost.

I přes maximální snahy kontrolních orgánů správců daní ale stále dochází k daňovým únikům. Tyto mají podobu neoprávněně uplatňovaných výdajů a nákladů, fiktivních a nadhodnocovaných plnění v oblasti marketingu, reklamy nebo zprostředkování. Správci daně se v těchto případech dostávají často do důkazní nouze, protože dokazování takovýchto případů je obtížné. Problémem jsou i fyzické osoby s administrativním pobytem na adrese ohlašovny obecního či městského úřadu, které neposkytují správci daně řádné informace o bydlišti. Dalším závažným faktorem, který ovlivňuje inkasa daní, je v poslední době také stoupající počet fyzických osob v insolventi. Na základě vyhlášení osobního bankrotu pak musí správce daně odepsat případný daňový nedoplatek konkrétní fyzické osoby [23].

Rozhodujícím faktorem, který má vliv na podíl inkasa ze sdílených daní do obecních rozpočtů, je procentní část RUD. Ta je stanovena u 5 druhů daní. V období od roku 2001 až do roku 2007 je tato část stanovena ve výši 20,59%. Novelizací zákona o RUD je s platností od 1. 1. 2008 stanovena nová procentní část, zvýšená na 21,4%. Jsou upraveny zároveň i velikostní koeficienty. Stejně tak novela odstraňuje dosud platné rozdělení do 14 velikostních kategorií obcí (dle počtu obyvatel) a nahrazuje je 4 velikostními kategoriemi. Současně sladuje přechody z jedné kategorie do druhé (z důvodu vzájemného přetahování občanů obce druhou obcí) a zavádí dvě přerozdělovací kritéria – rozlohu obce a prostý počet obyvatel. Ze systému výpočtu podílů obcí na sdílených daních jsou novelou vyňata čtyři největší města (Praha, Brno, Ostrava a Plzeň), aby neovlivňovala podíly menších měst. Detailnější proces výpočtu jednotlivých podílů obcím a systém koeficientů je v bakalářské práci vynechán. Je možné ho dohledat v zákoně č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, v platném znění.

V grafu č. 7 je znázorněno, jak se během sledovaného období podílí poměr čistých daňových příjmů dle RUD (tj. bez příjmů, které mají daňový charakter, např. poplatky apod.) na celkových příjmech města. Stejnou vypovídací hodnotu o situaci mají i indexová poměrová čísla v následující tabulce č. 6.

Graf č. 7: Podíl čistých daňových příjmů na celkových příjmech za období 2006 - 2010

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Rozpočet. [Online] Městský úřad Louny, 2011

Podíl čistých daňových příjmů na celkových výnosech se podle indexového čísla uvedeného v tabulce č. 6 vyznačuje meziročními výkyvy. Významný pokles daňových výnosů k celkovým výnosům je zaznamenán v roce 2010. Způsobují ho především finanční injekce ve formě dotací a transferů. Městu se daří získat finanční prostředky z dotačních titulů ke krytí investičních i neinvestičních projektů a tato mimořádná situace se právě odráží v poměrně vysokých celkových příjmech za sledované období.

Tabulka č. 6: Podíl čistých daňových příjmů na celkových příjmech za období 2006 - 2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Celkové příjmy	399148	378533	425238	408958	475430
Daňové příjmy	155645	140234	182640	165332	173232
Index (poměr daňových k celkovým)	38,99	37,05	42,95	40,43	36,44

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Rozpočet. [Online] Městský úřad Louny, 2011

Daňové příjmy jsou zastoupeny zhruba čtyřiceti procenty z celkových příjmů rozpočtu města Louny. Tyto výnosy slouží jako poměrně stabilní zdroj finančních prostředků pro další rozvoj města a nejen ve smyslu udržování stávajícího stavu, ale jsou i zdrojem pro další expanzi, zkvalitňování a nové formy poskytování veřejných statků a služeb obyvatelům v rámci udržitelného rozvoje města i regionu. Důležité jsou rovněž pro zabezpečení chodu městského úřadu a činností spojených s výkonem veřejné správy.

Určité možnosti, jak by město Louny mohlo **dosáhnout vyšších daňových příjmů** lze spatřovat v samotné **politice rozvoje města**. Město v posledních letech rozvoj rozhodně nepodceňuje a dává tak vzniknout například nové průmyslové zóně se vstupem zahraničních investorů, dále se budují dvě nové zóny pro bytovou výstavbu a mnoho dalších projektů. A ani v dalších letech se podle střednědobého výhledu a koncepce města nepočítá se stagnací rozvoje města. Důkazem realizace těchto plánů a politiky města je i ocenění v soutěži Město pro byznys, vyhlašované týdeníkem Ekonom, kde v Ústeckém kraji obsadily první místo v roce 2010 právě Louny.

K vyšším příjmům by v budoucnosti mohly přispět investice do oblastí, které jsou úzce spojeny s rozvojem průmyslu a služeb (infrastruktura, vytvoření průmyslových zón, investiční pobídky ze strany města k přitáhnutí zahraničních investorů, podpory

drobných podnikatelů, apod.), který pak generuje vyšší zaměstnanost. Důležitá je také podpora rozvoje služeb, zejména zdravotnictví, sociálních služeb, učňovského školství (tak, aby mohlo uspokojit profesní poptávku) a potenciál skýtá i širší rozvoj cestovního ruchu. Vhodnými zásahy do občanské vybavenosti, bytové a sociokulturní oblasti lze ovlivnit místní demografii. Toto vše je samozřejmě podvázáno ekonomickou a hospodářskou situací ať již v měřítku regionálním, celorepublikovém, ale i celé Evropské unie. V neposlední řadě také vliv světové globalizace způsobuje přelévání negativních, či pozitivních změn mezi jednotlivými zeměmi, a nepřímo tak zanechává stopy na jejich hospodářském vývoji.

Další z možností jak ovlivnit samotné daňové výnosy města je efektivní a **spravedlivé rozpočtové určení daní**. Na vládní úrovni je připraven v současné době návrh změny zákona o RUD se zcela novou koncepcí přerozdělování a prochází právě procesem schvalování. Cílem nového RUD je vytvoření rovných podmínek pro všechna statutární města (Brno, Ostrava a Plzeň) a přiblížení se lineárnímu průběhu křivky daňových příjmů na obyvatele s tím, že pouze hlavní město Praha by mělo mít svůj vlastní koeficient. Jde o posílení příjmové strany rozpočtu obcí a zvýšení jejich soběstačnosti i pro ty nejmenší obce. Záměrem vládního návrhu je dosažení trojnásobku sdílených daní na obyvatele ve srovnání Prahy s obcemi s nejnižšími příjmy. Doposud se tento rozdíl mezi Prahou a nejmenšími obcemi pohybuje kolem 4,7%. Aby bylo tohoto dosaženo, je navrhováno, přesunout města Brno, Ostravu a Plzeň do nově vzniklé velikostní kategorie a Praze by byl stanoven její vlastní koeficient. V podstatě se jedná o to, že část příjmů ze sdílených daní, které budou potřeba ke srovnání rozdílu mezi 3% a 4,7% ve výši cca 7 miliard Kč, pokryje snížení dotačních finančních prostředků plynoucích do obcí z národních zdrojů a část půjde vlastně na vrub dosud zvýhodňovaných čtyř měst. V zákoně o RUD by se měla měnit také kritéria a jejich váhy při výpočtu daňových výnosů. Změnou projdou i velikostní intervaly. V příloze F uvádím graf průměrného výnosu sdílených daní na obyvatele, který znázorňuje stav podle stávajícího systému a stav podle navrhované změny [8].

Kromě RUD jsou avizovány i další reformní změny nejen v daňové politice, ale i v ostatních zákonech platných pro příští období. V současné době mají prozatím většinou podobu návrhů zákonů ve schvalovacím řízení, ale neustále prochází odbornými i politickými debatami a diskuzemi. Ne vždy každá dobře myšlená změna v daňové politice musí mít kladný dopad na státní a územní rozpočty. Příkladem mohou být již

zmíněné nově navrhované změny DPH. Ty nutně nemusí být přínosem pro celkové finanční prostředky, protože na jedné straně sice přinesou vyšší inkaso na příjmovou stranu v DPH, ale na druhé straně dojde k vynaložení větších finančních prostředků prostřednictvím nákupů služeb a výrobků ve výdajové straně rozpočtu.

Na to, zda tyto změny budou znamenat pro lounský městský rozpočet pozitivní přínos ve formě zvýšených daňových příjmů, dá odpověď budoucí hospodářský a ekonomický vývoj naší země. Z predikce budoucího vývoje tak, jak jej naznačují odborné diskuze, naše ekonomika a celosvětová hospodářská situace v nejbližším období, tj. v roce 2011 a 2012, nepřinese znatelné zlepšení v oblasti daňových příjmů, ale spíše budou dané příjmy stagnovat, či dokonce klesat. Faktory, které mohou tuto situaci zapříčinit, jsou například: stagnace nebo pokles ekonomického růstu, rostoucí nezaměstnanost, klesající spotřeba domácností, omezení investiční činnosti firem a ostatní ekonomické a politické vlivy. Město Louny se proto nemůže spoléhat pouze na příjmy daňové, ale musí samo hledat i další cesty, jak pomocí ostatních výnosů naplnit příjmovou stránku rozpočtu.

5 ZÁVĚR

Daňové příjmy jsou nejvýznamnějším a poměrně velkým zdrojem finančních prostředků obcí. Bez těchto příjmů by obce mohly jen stěží financovat svůj chod, poskytování veřejných statků a činnosti spojené s výkonem samosprávy. Hlavním opěrným bodem při přerozdělování celostátních daňových výnosů a jejich alokaci do územních rozpočtů je zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní v platném znění. Je proto nutné, aby systém přerozdělování byl nastaven tak, aby odpovídal skutečným potřebám obecních rozpočtů, a některé obce nezvýhodňoval na úkor druhých a udržel si svoji stabilitu.

Cílem mé práce bylo analyzovat vývoj čistých daňových příjmů ze svěřených a sdílených daní ve vybraných letech v rozpočtu města Louny. Hodnocená data a výsledky, které byly analýzou zjištěny, podávají informaci o vývoji doposud inkasovaných příjmů, ale také informaci, s níž lze pracovat v budoucnosti při sestavování reálných rozpočtů, odhadu daňových příjmů a případném hledání „náhradních“ zdrojů pro naplnění příjmové stránky v případě výpadku příjmů daňových.

Financování měst je z převážné části závislé na vývoji celostátního daňového inkasa. Toto inkaso by mělo ve své konečné fázi také doplynout do státního rozpočtu prostřednictvím správně, efektivně a důsledně vybrané daně. Není žádným tajemstvím, že řádné a zákonné zdanění a jeho následné daňové inkaso je zbožným přáním státního aparátu, za kterým ve skutečnosti dost pokulhává. Nová daňová reforma v tomto směru pamatuje právě i na problémy s nedostatečným výběrem daní. Navrhováno je například jednotné inkasní místo. Z pozice vlády je rovněž nutné, aby bylo zabráněno daňovým únikům, praní špinavých peněz a korupčním praktikám.

Ovlivnit z pozice města tuto skutečnost neefektivity výběru daní bohužel dost dobře nejde. Nelze to zejména u daní, jejichž přerozdělování je stanoveno rozpočtovým určením. Efektivně se může město chovat při výběru příjmů nedaňového charakteru, například u správních a místních poplatků, odvodů a pokut tím, že zajistí, aby tyto příjmy byly včas, řádně a beze zbytku vybrány. Možný příjmový potenciál se skrývá i ve stanovení nových sazeb u místních poplatků. Obecně závaznou vyhláškou, či jejím dodatkem lze zvýšit ještě místní koeficient, který ovlivní výši příjmů u daně z nemovitostí.

Při nízkých daňových příjmech se nabízí i doporučení soustředit se na získávání finančních prostředků z ostatních zdrojů. Těmi mohou být různé investiční či neinvestiční dotace a příspěvky ať již z regionálních programů, krajů, ministerstev či evropských strukturálních fondů. Negativem ale v příštích letech může být snížený objem financí pro dotační politiku z důvodu výpadku peněžních prostředků, které nahradí dokrytí rozdílu v procentních koeficientech nově navrhovaného rozpočtového určení.

Musím konstatovat, že zvyšování příjmové strany rozpočtu pomocí dotací není pro město Louny žádnou neznámou a město je poměrně úspěšné v získávání prostředků pro investiční i neinvestiční projekty, které přispívají k jeho dalšímu rozvoji a rozkvětu. Situace v oblasti získávání dotací není vůbec jednoduchá, vyznačuje se nutností perfektně připravených projektů, administrativní náročností a velkou trpělivostí ze strany žadatelů. V poslední době získávání finančních prostředků pomocí dotací a grantů představuje efektivní pilíř příjmové strany rozpočtu. Město tak není závislé pouze na daňových příjmech.

Proto bych chtěla v závěru své práce popřát městu Louny a všem, kteří se na samosprávě města podílí, aby se jim v budoucnosti dařilo vždy naplnit příjmovou stránku rozpočtu tak, aby to bylo ku prospěchu jejich obyvatel a dalšího rozvoje města, aby si lidé mohli říct, že Louny jsou příjemným místem k bydlení, dobrým místem k práci a krásným a přívětivým místem pro návštěvu a cestování.

6 SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Obrázek č. 1: Schéma veřejné správy.....	10
Obrázek č. 2: Klasifikace daní v České republice	22
Obrázek č. 3: Louny	27
Obrázek č. 4: Chrám sv. Mikuláše, Žatecká brána.....	28
Tabulka č. 1: RUD – daňové příjmy rozpočtu obcí v roce 2011	25
Tabulka č. 2: Rozpočet města Louny za rok 2009 – 2011	30
Tabulka č. 3: Výdaje města Louny za období 2008 – 2010 dle jednotlivých rozpočtových kapitol	38
Tabulka č. 4: Příjmy ze svěřených daní města Louny v období 2006 – 2010	43
Tabulka č. 5: Příjmy ze sdílených daní města Louny v období 2006 – 2010.....	47
Tabulka č. 6: Podíl čistých daňových příjmů na celkových příjmech za období 2006 – 2010	52
Graf č. 1: Příjmy obcí ČR za rok 2011	18
Graf č. 2: Výdaje obcí ČR za rok 2011.....	18
Graf č. 3: Příjmy města Louny v letech 2008 – 2010	33
Graf č. 4: Výdaje města Louny v letech 2008 – 2010.....	38
Graf č. 5: Vývoj příjmů ze svěřených daní města Louny v období 2006 – 2010.....	43
Graf č. 6: Vývoj příjmů ze sdílených daní města Louny v období 2006 – 2010.....	47
Graf č. 7: Podíl čistých daňových příjmů na celkových příjmech za období 2006 – 2010.....	51

7 SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
DPH	Daň z přidané hodnoty
DSO	Dobrovolný svazek obcí
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
CHKO	Chráněná krajinná oblast
MFČR	Ministerstvo financí České republiky
MÚ	Městský úřad
NPR	Národní památková rezervace
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OZV	Obecně závazná vyhláška
PO	Právnícká osoba
RUD	Rozpočtové určení daní
SVČ	Samostatně výdělečná činnost
ÚP	Úřad práce

8 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ČEBIŠOVÁ, Taisia a kol. *Obec – postavení, správa a činnost*. Praha: ISV nakladatelství, 1996, ISBN 80-85866-19-6
- [2] *Daně a cla*. [Online] Ministerstvo financí České republiky, Praha, [cit 28.10.2011] Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/dane_cla_19070.html
- [3] *Dějiny*. [Online] Městský úřad Louny, [cit 10.9.2011] Dostupné z: <http://www.mulouny.cz/cs/mesto>
- [4] *Fotogalerie z Loun*. [Online] Infocentrum Louny, [cit 10.9.2011] Dostupné z: <http://infocentrum.mulouny.cz/fotogalerie-z-loun-197.html>
- [5] *Integrovaný portál MPSV*. [Online] Úřad práce ČR, [cit. 28.10.2011] Dostupné z: http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/ulk/kop/louny/ke_stazeni
- [6] KANCELÁŘ VEŘEJNÉHO OCHRÁNCE PRÁV, *Práva občanů obce, obecná část*. 3. vydání Praha: Ministerstvo vnitra (odbor dozoru a kontroly veřejné správy), 2011, ISBN 978-80-904579-0-4
- [7] *Město*. [Online] Městský úřad Louny, [cit 10.9.2011] Dostupné z: <http://www.mulouny.cz/cs/mesto>
- [8] *Návrhy rozpočtového určení daní – nový model sdílených daní*. Obec a finance, Triada, Praha, 2011, 11(3), 6-7, ISSN 1211-4189
- [9] NOVOTNÝ, Vladimír. *Územní samospráva České republiky*. 1. vydání, Praha: CEVRO Institut, o.p.s., 2007, ISBN 80-86816-22-2
- [10] *Okresy, města, městyse a obce*. [Online] Státní správa, [cit. 1.8.2011] Dostupné z: http://www.statnisprava.cz/rstsp/redakce.nsf/i/mesta_mestyse_a_obce
- [11] PAVLÁSEK, Vlastimil., KUNEŠOVÁ, Hana., HEJDUKOVÁ, Pavlína. *Veřejné finance a daně*. 2. aktualizované vydání, Plzeň: NAVA, 2009, 208 s., ISBN 978-80-7211-329-3
- [12] PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. 4. aktualizované přepracované vydání, Praha: ASPI, 2008 a, 450 s., ISBN 979-80-7357-358-4

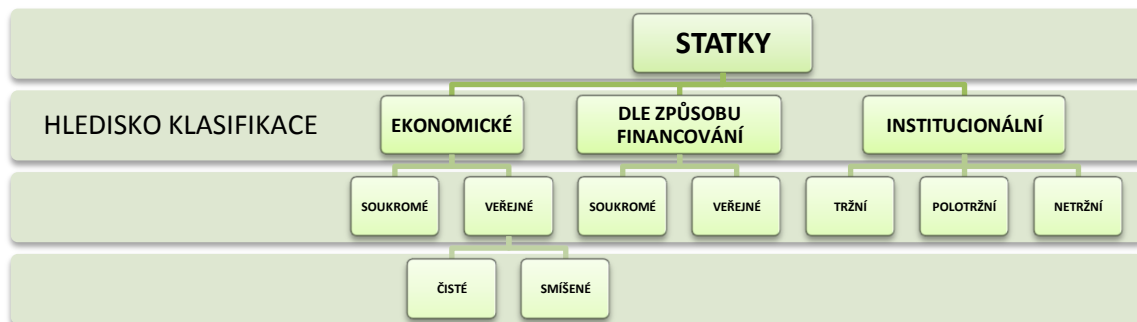
- [13] PEKOVÁ, Jitka., PILNÝ, Jaroslav., JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přepracované vydání, Praha: ASPI, 2008 b, 712 s., ISBN 978-80-7357-351-5
- [14] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů, teorie a praxe*. 2. aktualizované a rozšířené vydání, Praha: GRADA Publishing, a.s., 2009, ISBN 978-80-247-2789-9
- [15] *Rozpočet*. [Online] Městský úřad Louny, [cit 11.9.2011] Dostupné z: <http://www.mulouny.cz/cs/mesto/rozpocet/rozbor-hospodareni>
- [16] *Státní závěrečný účet*. [Online] Ministerstvo financí České republiky, Praha, [cit 10.8.2011] Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/statni_zav_ucet_62813.html?year=PRESENT
- [17] *Státní závěrečný účet za rok 2010*. [Online] Ministerstvo financí České republiky, Praha, [cit 10.8.2011] Dostupné z: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/statni_zav_ucet_62813.html?year=PRESENT
- [18] SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*. 1. vydání, Praha: Svaz měst a obcí České republiky, 2010
- [19] ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie – s praktickou aplikací*. 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2008, 301 s., ISBN 978-80-7400-005-8
- [20] *Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky*
- [21] VANČUROVÁ, Alena., LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňový systém 2010*. Desáté aktualizované vydání, Praha: 1. VOX a.s., 2010, 355 s., ISBN 978-80-86324-9
- [22] *Veřejná databáze ČSÚ*. [Online] Český statistický úřad Praha, [cit 10.9.2011] Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&pro_1_154=565971&cislota_b=MOS+ZV01
- [23] *Výsledky činností*. [Online] Česká daňová správa Praha, [cit 10.11.2011] Dostupné z: http://cds.mfcr.cz/cps/rde/xbcr/cds/Informace_o_cinnosti10.pdf
- [24] *Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád*
- [25] *Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti*

- [26] *Zákon č. 586/1992 Sb.*, o daních z příjmů
- [27] *Zákon č. 128/2000 Sb.*, o obcích (obecní zřízení)
- [28] *Zákon č. 243/2000 Sb.*, o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)
- [29] *Zákon č. 250/2000 Sb.*, o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- [30] *Zákon č. 337/1992 Sb.*, o správě daní a poplatků
- [31] *Zákon č. 261/2007 Sb.*, o stabilizaci veřejných rozpočtů

9 SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha A:** Klasifikace statků
- Příloha B:** Schéma územního členění ČR
- Příloha C:** Veřejná správa v ČR
- Příloha D:** Rozpočtové určení daní v letech 2001 – 2007
- Příloha E:** Rozpočtové určení daní od roku 2008
- Příloha F:** Nový model sdílených daní – porovnání návrhu a stávajícího systému

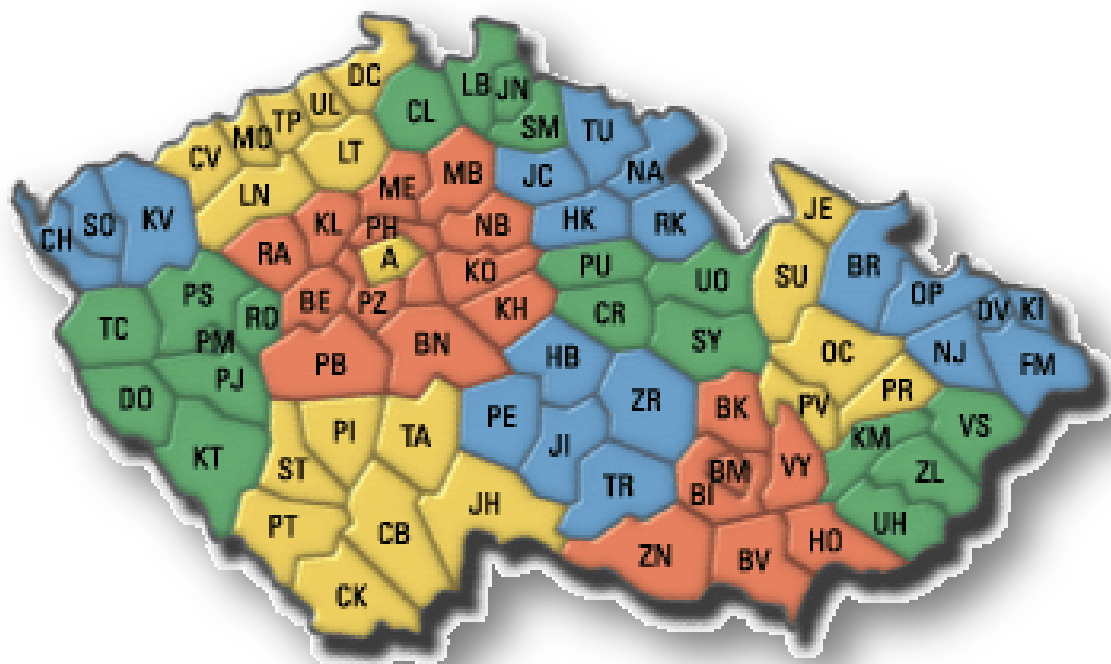
Příloha A: Klasifikace statků

Zdroj: Vlastní zpracování dle: Peková, J., Pilný, J., Jetmar, M., 2008 b

Příloha B: Schéma územního členění ČR

V současné době územní členění v České republice zahrnuje 14 krajů jako vyšší územní správní celky a 6250 obcí.

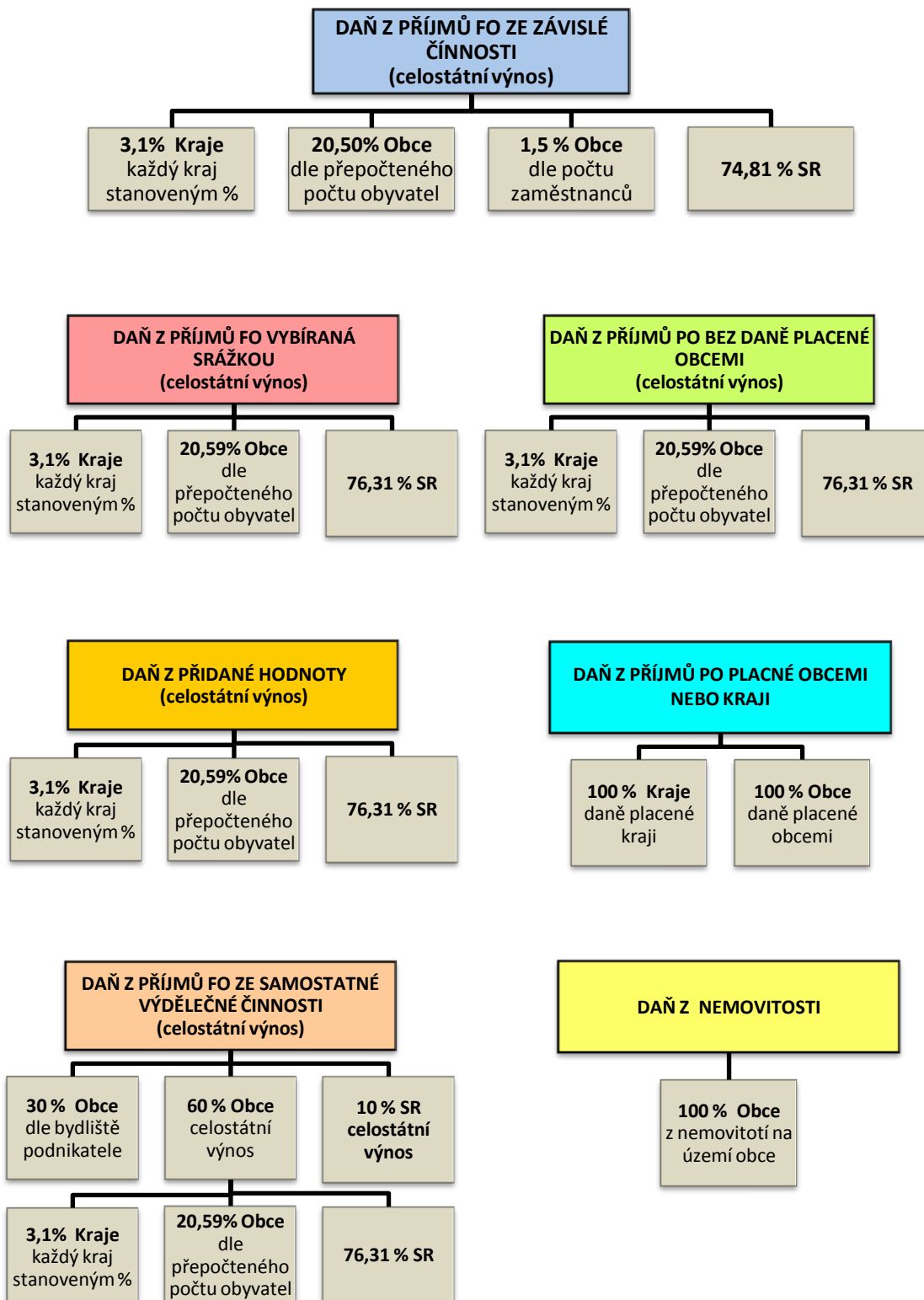
Zdroj: Okresy, města, městyse a obce. [Online] Státní správa, 2011

Příloha C: Veřejná správa v ČR

STÁTNI SPRÁVA			ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVA
Úroveň	Úřady (orgány)	Působnost	Samospráva
Ústřední	Vláda ČR	všeobecná	Ne
	Ministerstva a jiné ústřední orgány (např. ČSÚ, NKÚ, ÚHOS)	speciální	Ne
Krajská	Odvětvové správní úřady (např. finanční ředitelství)	speciální	ne
	Detašovaná pracoviště ústředních správních úřadů	speciální	ne
	Krajské úřady jako VÚSC	všeobecná	ano
Okresní	Jiné správní úřady (např. ÚP, FÚ)	speciální	ne
Obecní	Obce s rozšířenou působností (205 obcí)	všeobecná	ano
	Obecní, městské, magistrátní úřady	všeobecná	ano
Hlavní město Praha	Úkoly ve státní správě	prolínají se všemi územními úrovněmi	
Úřady se zvláštními územními obvody nebo pouze v určitých oblastech státu (např. báňské úřady, správy národních parků)		speciální	ne

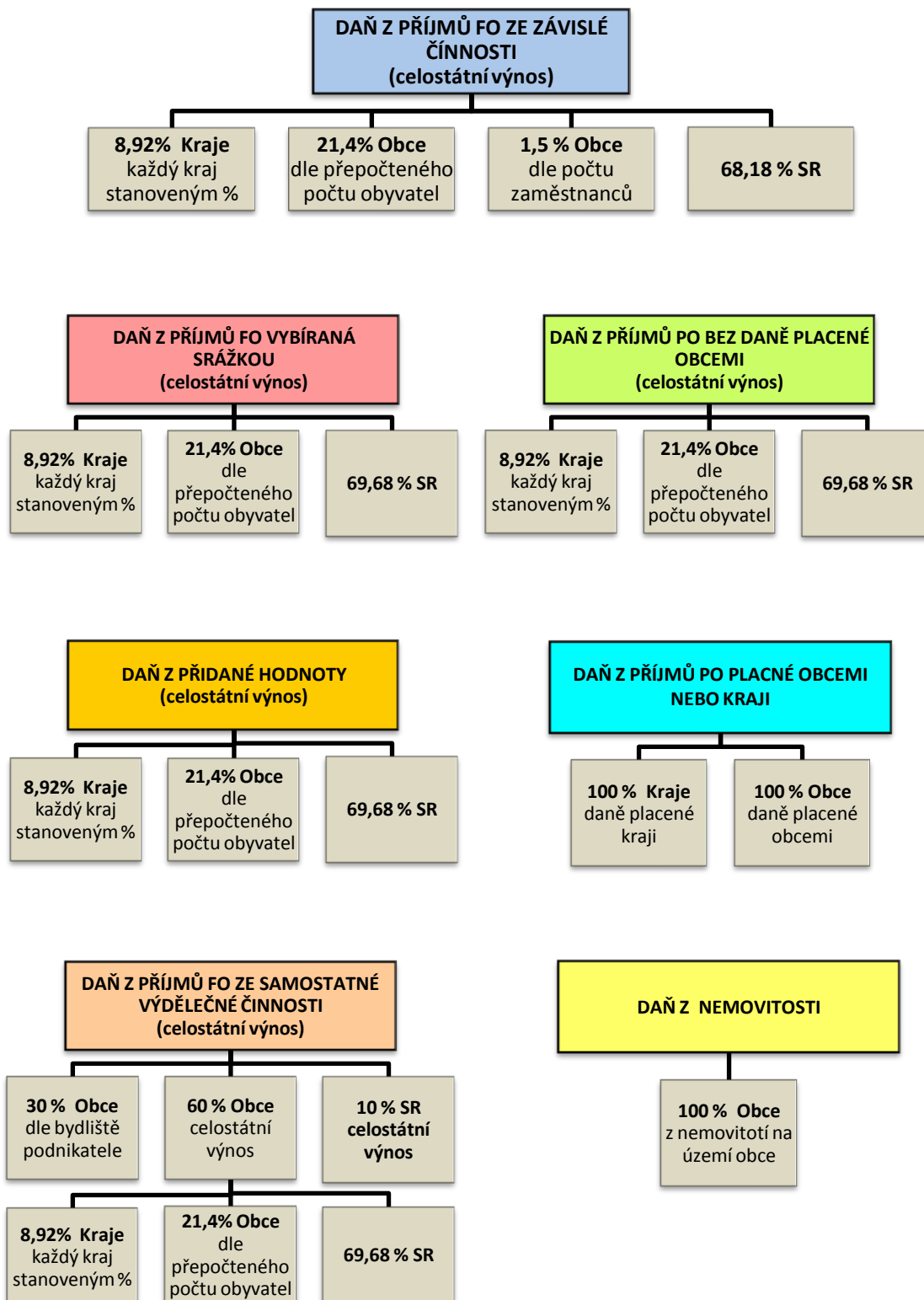
Zdroj: Vlastní zpracování dle: Provazníková, R., 2009

Příloha D: Rozpočtové určení daní v letech 2001 - 2007

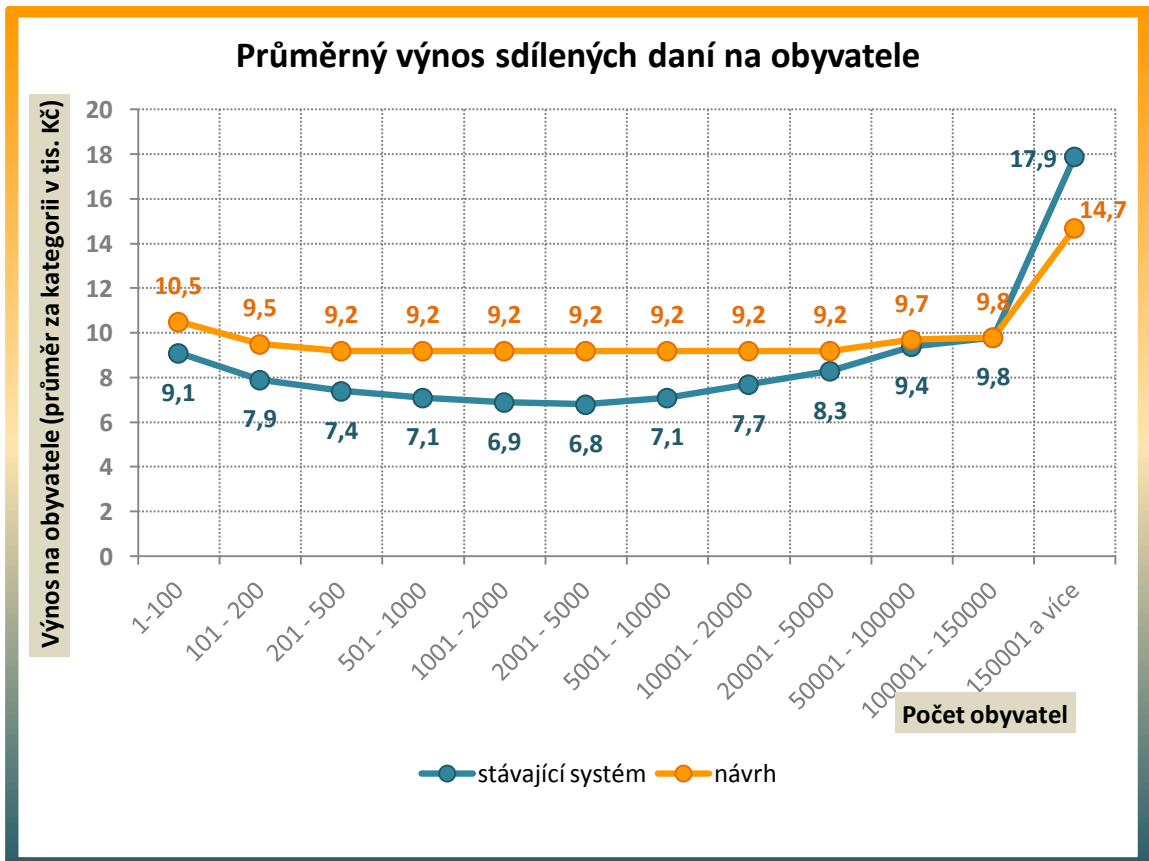
Zdroj: Vlastní zpracování podle Provozničková, R., 2009

Příloha E: Rozpočtové určení platné od roku 2008

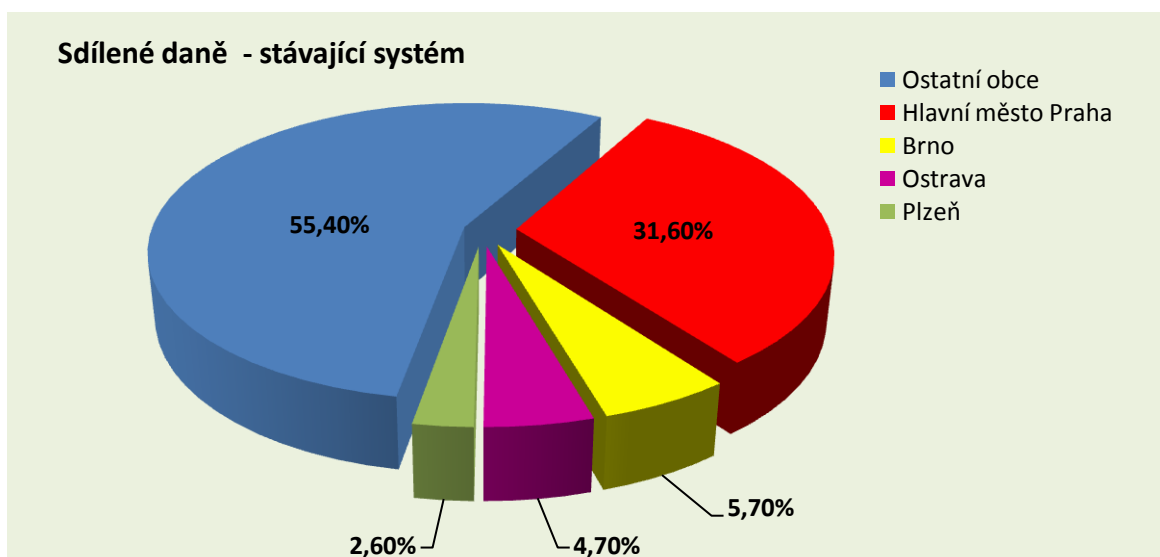
Zdroj: Vlastní zpracování dle: Provažníková, R., 2009

Graf 1: Průměrný výnos sdílených daní na obyvatele

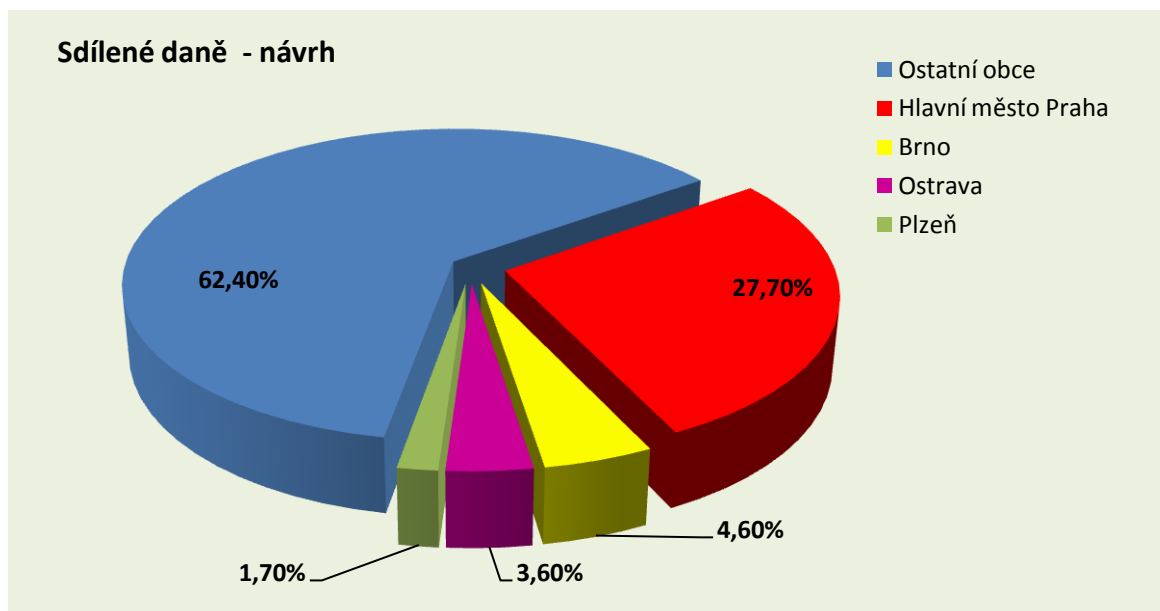
Zdroj: vlastní zpracování dle: Obec a finance, 2011

Graf 2: Přehled daňových příjmů obcí a statutárních měst - stávající systém

Zdroj: vlastní zpracování dle: Obec a finance, 2011

Graf 3: Přehled daňových příjmů obcí a statutárních měst – navrhovaná změna

Zdroj: vlastní zpracování dle: Obec a finance, 2011

Abstrakt

TROJANOVÁ, S. *Analýza svěřených a sdílených daní v konkrétním územním rozpočtu*.
Bakalářská práce. Plzeň: Fakulta ekonomická ZČU v Plzni, 65 s., 2011

Klíčová slova: veřejný sektor, veřejná správa, obec, rozpočet, příjmy, daně, svěřené daně, sdílené daně, rozpočtové určení daní

Bakalářská práce se zabývá analýzou daňových příjmů konkrétní obce. První kapitola je věnována charakteristice veřejného sektoru a veřejné správy. Popisuje obec s jejími základními atributy, význam a úlohu, kterou plní v rámci veřejné správy. Druhá kapitola se věnuje současnému daňovému systému v České republice. Objasňuje základní pojmy daňové soustavy a rozpočtové určení daní. V další části práce je představeno město Louny. Jsou rozebrány jednotlivé příjmy, které plynou do rozpočtu, a výdaje, jež jsou městem vynakládány. Je zhodnoceno hospodaření za určitý časový úsek. V poslední, čtvrté, kapitole jsou analyzovány příjmy ze svěřených a sdílených daní města Louny za období od roku 2006 do roku 2010. Jsou rozebrány a zhodnoceny konkrétní faktory ovlivňující daňové příjmy. V závěru čtvrté kapitoly je zmíněn vliv některých avizovaných změn na budoucí daňové příjmy a hospodaření města Louny.

Abstract

TROJANOVÁ, S. *The analysis of entrusted and shared taxes in specific local budget.* Bachelor thesis. Pilsen: The Faculty of Economics University of West Bohemia, 65 p., 2011

Keywords: public sector, public administration, municipality, budget, incomes, taxes, entrusted taxes, shared taxes, tax revenue determination

The thesis deals with the analysis of tax revenues in a specific municipality. The first chapter consists of the characteristic of public sector and public administration. It describes the municipality with its basic attributes, its significance as well as its function that is fulfilled in terms of public administration. The second chapter deals with a current tax system in the Czech Republic. It reveals fundamental concepts of the determination of tax system and tax revenue. The town Louny is introduced in another part of the thesis. Individual incomes entering into the budget and costs expended by the town are analyzed. The economy of the concrete period of time is evaluated. Entrusted and shared taxes incomes of Louny from 2006 to 2010 are analyzed in the last (four) chapter. Specific factors influencing tax incomes are examined and evaluated. At the end of four chapter the influence of certain advised changes on tax revenues and economy of the town of Louny is mentioned.